

MINORITĂȚI -VI -

1937 - 9 febr. 1938

LD : Documentar în problema minoritară : 1937 (poz. 1 d--10 d)

MINORITĂȚI -VI -.....	1
1937 - 9 febr. 1938.....	1
LD : Documentar în problema minoritară : 1937 (poz. 1 d-10 d).....	1
-----	4
Guvern Gh.Tătăărăscu . Vacanța parlamentară . Succesiunea. Alegeri . 1937.....	4
-----	4
1.d) Georges Sofronie, Le principe des nationalites et les Traités de Paix de 1919 é1920,.....	4
▣ Evoluția și specificul <i>principiului naționalității</i> - la români	5
▣ Ideile directe : voevodalitatea , teritoriul , naționalitatea , creștinismul.....	5
▣ Specific românesc : impunerea "faptului împlinit".....	6
▣ Treptele unității : unirea principatelor - independența - unirea din 1918.....	6
▣ Baza de drept a unirii : voința națiunii române.....	6
▣ Consacrarea juridică a frontierelor : Tratatul de pace.....	6
▣ Tratatul de pace - statele naționale - minoritățile.....	6
▣ Memorandum -ul delegațiilor israelite.....	7
▣ Tratatul de pace - statele naționale - minoritățile.....	7
▣ Drepturile minoritarului și ale minorității.....	8
▣ Inegalitatea de tratament privind minoritățile(p. 163-166).....	9
▣ State neobligate (<i>Mari Puteri</i>) - State obligate (<i>Mici Puteri</i>).....	9
[LD, 22 nov.2003 .Acesta a fost punctul nevralgic al <i>Tratatului pentru minorități</i> ,	9
▣ Revizionismul maghiar :revizuirea Tratatului.....	10
▣ Autonomia Transilvaniei.....	10
▣ Reconstituirea Ungariei Milenare.....	10
▣ Revizionismul - ca doctrină științifică juridică.....	12
▣ Pactul Ligii Națiunilor (art. 19) în vizorul revizionismului maghiar.....	12
▣ Scrisoarea lui Millerand (6 mai 1920).....	14
▣ Remiterea <i>Tratatului de la Trianon</i>	14
2.d) Simion Băbescu , Creșterea populației orașelor, pe neamuri , 13 mai 1937.....	14
3.d) Dr. Sabin Mănuilă , <i>Le cho^mage intellectuel en Roumanie</i> , [1938], 1937.....	16
4.d) Statistici pentru comparație : Transilvania înainte și după 1918.....	16
5.d) Proiect : Subsecretariatul pentru Minorități , 1937.....	17
▣ Proiectul Subsecretariatului (f.1-3).....	18
▣ Referatul (f.4-19).....	18
▣ Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente(f. 21).....	18
▣ Etapele și măsurile preconizate(f. 26 -27).....	19
▣ Subsecretariatul pentru minorități (structuri) (p. 28-29).....	20
6.d) Raportul Comisariatului Munților Apuseni , 1934-1937.....	20
7.d) Istrate Micescu , discurs la Congresul extraordinar al avocaților , 9 mai 1937.....	20
▣ Regimul minorităților = fals regim de drept internațional.....	20
▣ Regimul minorităților = regim de favoare.....	20
▣ Regimul minorităților = regim de excepție.....	21
▣ Regimul minorităților = neegalitate între state.....	21
▣ Regimul minorităților = un regim odios.....	21
8.d) Istrate Micescu , <i>Problema Palestinei</i> , 29 iul.1937.....	21
▣ Evrei au ocupat țara noastră.....	22
▣ Evrei au uzurpat calitatea de cetățeni.....	22
▣ Azil în Palestina ?.....	22

▫ NU este treaba României !.....	22
▫ Răspunderea guvernului : controlul naturalizării !.....	22
9.d) Corespondență : M.Af.Străine - Min.de Int - Min.Muncii, 14 aug, 22 oct.'37.....	23
▫ M.Af Str. către Min.de Int (Direcția migrațiunilor / 14 aug.'37.....	23
▫ Min.Muncii către M.Af.Str. , 22 oct.'37.....	23
▫ Căsătorii mixte ale evreilor în 1937.....	23
10.d) N.Porsena , Proportionalitatea Etnică , 1937.....	23
▫ Reacții evrești.....	24
▫ Proiect de lege: rezolvarea problemei naționale(personal).....	24
▫ Asimilarea	24
▫ Situația evreilor.....	25
▫ Presa în mâinile poporului român !.....	25
▫ Suprimarea ziarelor iudeo -comuiste : <i>Dimineața, Adevărul , Lupta</i>	25
▫ Ipoteze și soluții posibile.....	25
-----	25
Guvern Gh.Tătărăscu . Vacanța parlamentară . Succesiunea. Alegeri . 1937.....	25
-----	25
Politica curentă	25
1-2 - mutat în alt loc.....	26
-----	26
3.) Lotar Rădăceanu (PSD) , " <i>Socialism și naționalism</i> " , 1937.....	26
4.) Congresul tineretului PNTJ- Ilfov . , 4 oct.1937.....	26
Virgil Madgearu / 4 oct.'37.....	26
▫ Clarificările PNTJ : # Naționalism-" <i>românizarea</i> ".....	26
▫ " <i>Românizarea</i> " vieții economice ,sociale, învățământ.....	27
▫ Dezorientarea , neîmplinirile guvernului liberal : # românizarea economică.....	28
# lacunele învățământului # problema minoritară.....	28
▫ Misiunea statului național -țărănesc :# ideea națională.....	30
5.) Gh.Tătărăscu , Declarații , / inaugurarea fortificațiilor de Vest / Oradea , 9 oct.'37.....	30
Liviu Nasta (zoarist) /.....	30
▫ Semnificația vizitei.....	30
▫ Programul vizitei.....	30
▫ Participanții : biserica ; armata ; societatea civilă ; org . politice.....	30
Gh.Tătărăscu / 9 oct. '37.....	31
▫ Conviețuire normală cu minoritățile.....	31
▫ Minoritățile și promovarea elementului românesc.....	31
6.) Întrunirea PȚR - Brașov , (reprezentanți ai diverselor județe) , 17 oct.'37.....	32
av. Radu Olteanu (președ. Brașov) / 17 oct.'37.....	32
▫ Principiile radical-țărăniste	32
Dem Dobrescu (? București ?) / 17 oct.'37.....	32
▫ Minoritarii : buni și răi.....	32
Grigore Iunian / 17 oct.'37.....	32
▫ Suntem 19 milioane de cetățeni	32
▫ Minoritarii - integrați în națiunea română	32
7.) Autor ? , <i>Partidul Agrar</i> [C.Argetoianu] , 31 oct.'37.....	33
C.Argetoianu /.....	33
▫ Programul PNA.....	33
[Protejarea elementului românesc].....	33
[Minoritățile].....	33
8.)N.Porsena , <i>Vaida & compania</i>	33
▫ Frontul Românesc : principiul naționalist.....	33
▫ Al.Vaida -Voevod.....	33
▫ I.Gr.Periețeanu în Fr.Rom.....	34
▫ Importanța electoralului.....	34
▫ Între votul universal și cel cultural.....	34
9.) I.Mihalache , <i>Expozeu</i> ,Comitetul Executiv PNTJ ,/ demisia din președinție / 24 nov.'37....	34

luliu Maniu / 24 nov.'37 / retro' iun.'31.....	34
▫ Semnificații	34
▫ Demisia lui de la președinția PNȚ (22 iun.31).....	34
▫ Ideea națională	35
▫ Încurajarea elementului românesc.....	35
10.) Corneliu Zelea Codreanu , <i>Circulări și Manifeste</i> , 1927-1938 ,.....	37
▫ Acordul electoral cu Iuliu Maniu și Gh.Brătianu (p. 220 - 223).....	37
11.) Gr.Iunian, Expozeu : <i>PRȚ și problemele politice</i> , Cernăuți, 29 nov.'37.....	37
▫ Minorități.....	37
12.) Victor Puiu Gârcineanu , Din lumea legionară, [probabil'36-'37] , 1940.....	37
▫ <i>Mesianism românesc</i> .(p. 24 - 31).....	37
▫ Regionalismul și iredentismul.....	38
13.) Al.Vaida -Voevod, Manifestul Frontului Românesc, 1 dec.'37.....	39
▫ Programul Frontului Românesc.....	39
▫ Democrație națională.....	40
▫ Frontul Național ; România Românilor !.....	40
▫ România - în concertul țărilor civilizate și culte.....	40
14.) Virgil Madgearu , declarații , Cernăuți, 10 dec.'37.....	41
▫ Minoritățile ; protecția muncii românești.....	41
15.) Întruniri electorale , Declarații și cuvântări , Brașov. 12 dec.'34.....	41
Al.Lapedatu / 12 dec. '37.....	41
▫ " <i>Naționalismul</i> " liberal - " <i>naționalismul</i> " lui Maniu.....	41
▫ Atitudinea față de minorități.....	41
Nicolae Iorga / 12 dec.'37.....	41
▫ Motivarea prezenței lui.....	42
▫ Maniu - personaj maghiarizat politicește.....	42
16.) Gh.Tătărăscu , discurs radiofonic, înfăptuirile de ieri, programul de mâine , 12 dec.'37... 42	42
Guvernul și Ardelenii ?!.....	42
17.) dr.Lupu - un interviu (luat de G.Dinu) 15 dec.'37.....	43
▫ Defăimătorii lui Maniu.....	43
18.) Gr.Filipescu , <i>Manifestul</i> Partidului Conservator , 16 dec.' 37.....	43
19.) Rezultatele alegerilor parlamentare , 20 , 22 dec.'37.....	44
" <i>Dimineața</i> " / 24 dec.'37.....	44
▫ Totalizări pe țară.....	44
" Parlamentul Românesc" / 31 dec.'37.....	44
▫ Alegeri Cameră .Totalizări pe țară.....	44
▫ 387 deputați aleși.....	45
" <i>Dimineața</i> " / 24 dec.'37.....	45
▫ Alegerile pentru Senat.....	45
"Parlamentul Românesc" / 31 dec.'37.....	45
▫ Senatorii aleși.....	45
▫ Senatori de drept Reprezentanții cultelor.....	45
-----	45
Guvern Goga . 28 dec.'37 - 9 febr.'38.....	45
-----	45
20.) <i>Decretul - lege</i> nr. 169, revizuirea cetățenilor , 22 ian.'38.....	45
▫ Decretul regal / 22 ian.'38.....	46
▫ Expunerea de motive/ 1938.....	46
▫ Dobândirea naționalității române pe teritoriile alipite / 1924.....	46
▫ Invazia evreilor după unire.....	46
▫ Termenele executorii.....	47
21.) Aplicarea, interpretarea , contestarea , <i>legii revizuirii cetățeniei</i> , 23 ian ș.a.....	47
<i>Raport</i> / 1940 / retro 1938-1939.....	47
▫ Rezultatul revizuirii cetățeniei.....	47
▫ Presa : Informații , reacții, declarații , comentarii.....	48
22.) Revizuirea cetățeniei- în atenția forurilor internaționale , 20-30 ian.'38.....	48

/ Plângerile evreești / dezbateri la Societatea Națiunilor /	48
Plângeri evreești.....	49
* Notă : <i>Congresul Mondial Evreesc</i> a făcut un demers pe lângă Istrate Micescu.....	49
"Universul " / 30 ian.'38.....	49
▫ Consiliul Ligii Naționale - sesiunea 100	49
23.) Guvernul Goga : cartel electoral cu minoritatea germană , 3 febr.'38.....	49

Guvern Gh.Tătărescu . Vacanța parlamentară . Succesiunea. Alegeri . 1937

1.d) Georges Sofronie, Le principe des nationalites et les Traités de Paix de 1919 é1920,

Bucarest, Edition du journal " Universul" , 1937

| LD : lucrarea a luat **premiul I** la concursul organizat de " **Liga anti-revizionistă** " , sub conducerea lui Stelian Popescu . Are 271 pagini ,bibliografie, indici de nume Este în l. franceză .

O invoc pentru că este **lucrare de epocă**, reprezintă poziția contemporanilor la subiect , și a și fost folosită ca **propagandă antirevizionistă** .]

LD : traducere liberă . Titluri și subtitluri, sublinieri, semne - **îmi aparțin**]

▫ Sumarul

- **Evoluția și specificul *principiului naționalității* - la români .**
- **Ideile directoare : vevodalitatea , teritoriul , naționalitatea , creștinismul**
- **Specific românesc : impunerea "faptului împlinit "**
- **Treptele unității : unirea principatelor - independența - unirea din 1918**
- **Baza de drept a unirii : voința națiunii române**
- **Consacrarea juridică a frontierelor : Tratatetele de pace**
- **Tratatetele de pace - statele naționale - minoritățile**
- **Memorandum -ul delegațiilor israelite**
- **Tratatetele de pace - statele naționale - minoritățile**
- **Drepturile minoritarului și ale minorității**
- **Inegalitatea de tratament privind minoritățile**
- **State neobligate (*Mari Puteri*) - State obligate (*Mici Puteri*)**
- **Revizionismul maghiar : revizuirea Trianonului**
- **Autonomia Transilvaniei**
- **Reconstituirea Ungariei Milenare**
- **Revizionismul - ca doctrină științifică juridică**
 - **Pactul Ligii Națiunilor (art. 19) în vizorul revizionismului maghiar**
- **Scrisoarea lui Millerand**
- **Remiterea *Tratului de la Trianon***

▫ Sumarul

- I. Considerații privind evoluția istorică a **principiului naționalităților** .
- II: Războiul mondial și **declarațiile naționale**
- III. **Drepturile minorităților în *Pactul Societății Națiunilor* (28 iun1919)**
- IV. **Principiul naționalităților în *Tratatetele de pace* (1919-1920)**
- V. **Ideea autodeterminării în Tratatetele de pace**
- VI. **Schimbul de naționalități în Tratatetele de pace**
- VII . **Principiul naționalității și **principiul protecției minorităților****
- VIII. **Valoarea juridică** a Tratatelor de pace

IX Unitatea teritorială și politică a Statului Român și principiul naționalității

X. Acțiunea revizionistă. Revizionismul nefundat maghiar.

XI: Tratatul de la Trianon și Scrisoarea lui Millerand (6 mai 1920)

Concluzii. Bibliografie . Indici

G.Sofronie / 1937 / retro trecut

▣ Evoluția și specificul principiului naționalității - la români .

▣ Ideile directoare : voevodalitatea , teritoriul , naționalitatea , creștinismul

Realizarea idealului național al poporului român , reprezintă o concretizare specifică a principiului naționalității . Statul român actual, oferă un **exemplu elocvent** al aplicării principiului naționalității , în urma **tratelor de pace** ,

consfințind legitimitatea unității noastre naționale . (p. 189)

Alături de ideea voevodală și de ideea teritoriului definit ,

ideea națională este una din **cele trei idei directoare** a întregii noastre dezvoltări istorice.

(**invocați istoricii N.Iorga și I.Lupaș**)

Integrarea numeroaselor voevodate și "țări" , existente cu mult înainte de sec. XIII ,

în **două Țări Românești** (**invocat CCGiurăscu , Istoria Românilor, București , 1935**)

În limitele exclusive ale teritoriilor ocupate de națiunea română ,

toate demonstrează o puternică acțiune a principiului naționalității ,

în accepțiunea sa modernă .

(**Cf.N.Iorga , Istoria românilor din Ardeal și Ungaria, București, 1915**)

Aceste manifestări s-au formulat în **absența oricărui imperialism exterior**,

semnificând dorința noastră de a trăi **în teritoriul național**.

Politica statului nostru național a fost **în afara oricărui obiectiv de dominare a altor popoare**

și **de oprimare a elementelor alogene** care s-au aflat pe teritoriul românesc,

fiind dominată de ideea conservării elementului românesc,

sub forma independenței complete în afară , în timpul vasalității otomane ,

sub pavăza creștinismului .

În această ipostază s-a manifestat marele rol jucat de poporul român în istoria universală ,

în lupta seculară contra turcilor .

Multă vreme nu s-a putut face unirea celor două țări românești ,

din cauza unor obstacole în calea manifestării integrale a principiului naționalității ,

de către **alte idei caracteristice timpului**

[**concepția teritorială feudală**]

Printre acestea, ca și în Occident, concepția teritorială feudală ,

în virtutea căreia Valahia era proprietatea Basarabilor ,

iar Moldova , proprietatea Bogdan-Mușatinilor .

Toate tentativele unor voievozi , din una din țări, **pentru a-și întinde dominația** asupra

celeilalte , erau **considerate acte de violență și uzurpare** .

De aceea, **Mircea cel Bătrân n-a cucerit Moldova** , deși l-a detronat pe Iuga Voevod,

și l-a pus pe tron pe " fratele" Alexandru (cel Bun)

Mai târziu, **Ștefan cel Mare** , deși ar fi putut să schimbe voevozii Țării Românești ,

el nu și-a atașat Muntenia.

Abia în 1600 , Mihai Viteazul a făcut unirea, dar documentele atestă faptul că el, ca "**basarab**"

se considera îndreptățit să ia în posesie moștenirea "**mușatinilor**" moldoveni

fiind dominat , în subconștient, și de ideea că este legitim și natural **să atașeze și Transilvania** românească sub domnia sa.

În pofida polemicilor în jurul absenței sau prezentei ideii naționale , în opera lui politică ,

noi admitem teza unei solidarități preexistente între români , de pe cele două versante

ale Carpaților . **Mihai Viteazul** a apărut în Ardeal ca un eliberator al rasei sale , rasă oprimată

(**Cf.N.Iorga**) Ca dovadă , **legăturile din ce în ce mai strânse și tentativele succesorilor săi** :

Radu Șerban, Radu Mihnea, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu .

G.Sofronie / 1937

▫ Specific românesc : impunerea "faptului împlinit "

▫ Treptele unității : unirea principatelor - independența - unirea din 1918

Secolul XIX- numit **secolul " naționalității "** - formează, consolidează,

pune în acțiune **ideea națională** , având ca rezultat **crearea conștiinței naționale**.

Această conștiință a apărut la lumina dezvoltării istorice a **națiunii române**.

Unirea Principatelor (1859) este un rezultat , o aplicare a **principiului naționalității** .

Apare și **un element nou în aplicarea acestui principiu adus de națiunea română :**

impunerea faptului împlinit , a soluției sale , realizate prin dorința **Divanurilor Ad-hoc**.

Unirea celor două țări românești înainte chiar de a fi independente !

Apoi a urmat **proclamarea independenței de stat** (1877)

Desăvârșirea unității naționale (1918) , a fost realizată în virtutea **ideii autodeterminării** ,

concept recomandat de **doctrina wilsoniană** , corolar al **principiului naționalității** .

G.Sofronie / 1937

▫ Baza de drept a unirii : voința națiunii române

▫ Consacrarea juridică a frontierelor : Tratatul de pace

Voința colectivă conștientă și manifestă a națiunii române

constituie baza de drept sub care s-a realizat unirea.

Prin ea, **națiunea română** a pus **Comunitatea internațională**

în prezența unui " fait accompli " , ca în 1859.

repetând **elementul novator** specific românesc al **principiului naționalității** ,

oferind lumii **un exemplu** al vitalității națiunii române.

Iată de ce **nu Conferința de pace a făcut România Mare**.

Acesta era fapt deja împlinit de nația română .

Conferința a dat doar **consacrarea juridică** , recunoașterea internațională a **frontierelor actuale ale României** .

O serie de texte din **Tratatul de pace** au dat această consacrare :

art. 292 din Tratatul de la **Versailles** ;

art. 59, 81, 89 ,din Tratatul de la **Saint Germain** ;

art. 27, 45, 47, 74 , din Tratatul de la **Trianon**

art. 29 , 59 din Tratatul de la **Neully** ;

Convenția din 28 oct. 1920 (cu recunoașterea reanexării Basarabiei)

G.Sofronie / 1937

▫ Tratatul de pace - statele naționale - minoritățile

Pentru a garanta o viață comună normală și progresul **noilor conlocuitori** aparținând unor

minorități , **România a semnat** **Tratatul protecției minorităților** (9 dec. 1919)

protecție recunoscută și prin **Constituția** din 1923.

(Cf. **Silviu Dragomir, Transilvania românească și minoritățile sale etnice**, București, 1934)

O analiză a **clauzelor tratatelor de pace din 1919-1920, cu studiul noii hărți**

a Comunității europene , ne conduce la **concluzia** că,

în ciuda dorinței de a construi state exclusiv naționale, prin aplicarea principiului naționalității , **autorii tratatelor n-au putut realiza această operă ideală** .

Obligați să creeze state viabile , obligați să asigure **premizele unei păci durabile** ,

ținând cont de **circumstanțele economice , geografice, politice, strategice**

și de **amestecul populațiilor**, **autorii noii ordii internaționale s-au mulțumit**

cu realizarea unei **aplicări relative a principiului naționalității** : **statele naționale**

în care națiunea majoritară dă numele și esența națională a statului .

În ciuda tuturor eforturilor , **autorii tratatelor n-au putut suprima**

aspectele și proporțiile minorităților naționale .

Situația a impus realitatea că , în practică , **este imposibil de fixat frontiere naționale**

pe un teritoriu unde trăesc împreună fracțiuni din numeroase rase,

vorbind diferite limbi, practicând diferite religii.

Atunci, **autorii tratatelor** au considerat că fac bine abordând **un sistem de protecție pentru acele minorități și rase**, care **să garanteze indivizilor drepturile minoritare**.

De asemenea, **Constituțiile** tuturor **statelor naționale**, trebuiau **să conțină dispozițiuni liberale** în același sens. [-----]

Documentele care au consacrat această problemă sunt :

- a) **Tratatele de pace** între Puterile Aliate și învinși .
- b) **Tratatul adițional - Tratatul Minorităților** - încheiat între principalele Puteri Aliate și asociate și Statele nou create sau mărite .
- c.) **Declarația** acestor state pentru **acceptarea lor în Societatea Națiunilor**
- d) **Tratatele Minorităților** - incluse între **actele bilaterale**
- e.) **Rezoluția** Consiliului Adunării Generale a **Societății Națiunilor**

G.Sofronie / 1937

▣ Memorandum -ul delegațiilor israelite

Autorii tratatelor de pace au vrut **să consacre**, prin **angajament internațional, punctul din doctrina wilsoniană privind minoritățile - deși Constituțiile ar fi fost suficiente.**

Ei nu uitaseră că **Wilson insistase** pe problema "**justiției imparțiale**" (cea care nu cunoaște favoruri, care nu are alte reguli de egalitate decât drepturile popoarelor interesate)

Această propoziție a fost formulată în termeni analogi cu Tratatul de la Berlin, care stipula **egalitatea politică în favoarea minorităților anexate**.

Colonelul House (delegatul american) interesat în chestiune, prin inițiativa **Comitetului israelit american** (având în frunte pe Julian W March și Louis Marchall)

și delegația americană , au preparat câteva texte relative la minorități pentru teritoriul viitorului stat polonez ,

text care a fost **înselat în tratatul de pace cu Germania.**

Comisiile pentru statele noi și pentru protecția minorității ale Conferinței Păcii , au stat categoric sub influența Memorandum-ului adresat Conferinței de delegațiile israelite

[**C.A.Macartney**, într-o lucrare apărută la Londra în 1934, arată că **originile tratatului protejării minorităților trebuie căutate**

nu în principiul naționalităților, ci exclusiv în acțiunea continuă și neobosită a organizațiilor evreiești internaționale ,

a puternicilor reprezentanți ai evreilor americani, care au făcut totul ca **să asigure lumii evreiești o protecție juridică internațională ,**

în principal pentru două țări : Polonia și România.]

[-----]

▣ **Tratatele de pace - statele naționale - minoritățile**

Din aceste **diverse surse de drept** privind **protecția minorităților**, rezultă că **următoarele state învinse** sunt **obligate să respecte aceste principii :**

-**Austria - Tratatul de la Saint Germain**, 10 sept 1919 , art. 62-69 ;

-**Ungaria** - " **Trianon**, 4 iun.1920 , art. 54-60

-**Turcia** - " **Sevres**, 10 aug.1920, art. 140-151

anulat prin " **Laussane**, 24 iul.1923, art. 37- 45

-**Bulgaria** - " **Neuilly**, 27 nov. 1919 , art. 49-57

De asemenea, în următoarele **state nou create sau mărite :**

-**Polonia** - **Tratatul de protecție a minorităților**, 28 iunie 1919 , luat sub **garanția Societății Națiunilor**, la 13 februarie 1920

-**Cehoslovacia** - **Tratatul de protecție a minorităților**, 10 sept.1919 , luat sub **garanția Societății Națiunilor**, la 29 nov.1920

-**România- Tratatul de protecție a minorităților**, 9 decembrie 1919 , **luat sub garanția Societății Națiunilor , la 30 august 1921**

-**Iugoslavia -Tratatul de protecție a minorităților**, 10 sept.1919 ,

luat sub **garanția Societății Națiunilor** , la 29 nov.1920
-**Grecia-Tratatul de protecție a minorităților** ,10 august 1920 ,
luat sub **garanția Societății Națiunilor** , 26 sept. 1924
-**Armenia-Tratatul de protecție a minorităților** ,10 aug.1920 ,
abrogat prin **Tratatul de la Laussane** în 1923 ,
care n-a mai recunoscut independența Armeniei .
Ulterior, **au mai semnat tratate similare : țările baltice , statele caucaziene și Albania.**

Instrumente bilaterale care reglementează problemele în speță :
Ex. **Acordul româno- iugoslav** de la **Bled** , 17 aug. 1927 ,
privind problemele școlare din **Banatul român și iugoslav** .

G.Sofronie / 1937

▣ **Drepturile minoritarului și ale minorității**

Noul regim de protejare al minorităților a căpătat o **definire oficială**
prin **avizul consultativ al Curții Permanente de Justiția Internațională** , la 15 sept. 1923 :

- a.) **persoane care diferă** de cele ale **majorității populației** , **prin rasă, religie și limbă** .
- b.) **conaționali** ce diferă de majoritatea **altor conaționali** , **prin rasă, religie și limbă** .

Persoana minoritară are drepturi diferite :

- a) ca locuitor, ca om;
- b) ca cetățean al unui stat
- c) ca membru al unor minorități

Tratatele de pace vorbesc de **drepturile omului** :

dreptul la viață

dreptul la egalitate

dreptul la legalitate

În ce privește **drepturile respective**, ele sunt **consacrate prin formule** ,
în toate tratatele pentru minorități , care acordă drepturi tuturor locuitorilor statului,
ceea ce presupune : nașterea, domiciliul , indigenatul , la o dată determinată .
Această problemă **a creat mari dificultăți** de aplicare **tuturor statelor nou create**
sau mărite, dificultăți **complicate** și prin **dreptul de a opta pentru o patrie** .

Drepturile cetățenești - egalitate în fața legii, politică și civilă - pentru toți conaționali
statului, **fără distincție de rasă , limbă sau religie.**

Această prevedere se află în **toate tratatele privind minoritățile.**

Clauze speciale - care nu se găsesc în diverse acte juridice internaționale
și **nu interesează decât anumiți indivizi** .

Polonia și Lituania au acordat **evreilor drepturi speciale** :

Comitete școlare desemnate de comunitatea evreească ;

scutirea de a face activități care violează sabbatul (sâmbăta) ,

(de aceea în Polonia și Lituania se evită de a face sâmbăta alegeri generale sau locale !

Grecia, Iugoslavia , Albania s-au angajat să reglementeze această problemă
pentru **musulmani** .

Turcia , prin tratatul de la Laussane , drepturi pentru **creștini și evreii**

----- **Autonomii teritoriale :**

Câteva minorități au obținut o **largă autonomie teritorială** :

-**Orașul liber Dnzig** (în Polonia, art.100 , 109 , din **Tratatul de la Paris**)

-**Rutenia Carpatică** (**Tratatul cu Cehoslovacia**)

-**Ins.Aland** (**acord fino- suedez**)

-**Coloniștii sași și șvabi din Transilvania**, cu o **largă autonomie școlară și religioasă** ,
sub controlul statului român (Art.11 , **Tratatul cu România**)

G.Sofronie / 1937

▣ Inegalitatea de tratament privind minoritățile(p. 163-166)

▣ State neobligate (*Mari Puteri*) - State obligate (*Mici Puteri*)

[LD, 22 nov.2003 .Acesta a fost punctul nevralgic al *Tratatului pentru minorități* , regim discriminatoriu care se perpetuează până în ziua de astăzi.

A fost cineva lezat de soarta unor popoare , nu a unor minorități, din imensul gulag care a fost URSS ?! **Li se cântă doar prohodul** , dar **URSS** nu a fost nici o dată trasă la răspundere pentru asta ! **Interesează pe cineva cum trata China ?**

Și , la urma -urmei , care erau **garanțiile de respectare a popoarelor** , în state ca **SUA , Franța , Anglia, Belgia** , etc etc ...**state cu imperii coloniale ...**

Da, avea dreptate George Sofronie ... era în 1937 peste numai doi ani , în 1939 , **urma să izbucnească al II-lea război mondial** , în care **nu a lipsit ca pretext ...**

exact acest subiect : **protecția unei anumite minorității naționale. !**

Cât despre **România... exact pe acest pretext** , i s-au rupt din harta țării , **Basarabia, Bucovina, parte din Transilvania și Dobrogea.]**

Unii comentatori ai clauzelor *Tratatelor pentru minorități* ,

spun că ele **nu protejează indivizii izolați**,

ci că ele atribuie drepturi entităților colective , unor categorii de persoane .

De aici, **se cere recunoașterea minorităților**

ca persoane de drept internațional , contrapuse Statului.

Ori, **egalitatea de tratament** pentru locuitorii unei țări ,

este un element de pace politică și socială ,

și recunoașterea drepturilor pentru minorități - **ca entitate separată -**

poate duce la existența unui *stat în stat* , ceea ce este neliniștitor .

Prin aceasta s-ar crea o castă privilegiată , **un corp autnom**

care **conduce la dezintegrarea unității de stat** ,

încurajând **pretenții nerealiste** , creând **difficultăți** , fiind un **ferment de dezordine**

și **de ură naționalistă** . Ori, nu aceasta s-a intenționat prin tratatele de pace .

Absența din toate dispozițiile relative la datoriile minorităților ,

coresponsătoare drepturilor acordate ,

constituie una din cele mai grave lacune ale tratatelor

De aceea, **Societatea Națiunilor** , în **a IV-a Rezoluție** votată la 21 sept. 1922

(a IV-a Adunare Generală) **a căutat să corecteze această lacună .**

De asemenea, a **XXI Conferință interparlamentară** (1923) ,

într-o formulare mai juridică ***Declarația drepturilor și datoriilor minorităților***, pct III ,

a declarat că apartenența la o minoritate ,

nu dispensează pe nimeni , pe nici un cetățean a unui stat ,

de datoriile care recurg din **Constituția și legile statului .**

În ***Tratatele pentru minorități***, sunt stipulate două feluri de garanții :

/ garanții de ordin **constituțional** ;

/ garanții de ordin **internațional** ;

Înscrise în primul articol din Tratat ,

ele consideră toate dispozițiile ca *legi fundamentale* ale statului .

Declarate legi fundamentale , stipulațiile privind minoritățile se disting de alte legi fundamentale

,ele **neputând fi modificate decât prin voința comunității Internaționale** ,

fiind un fel de **" *Constituții internaționale* "**.

Două organe au misiunea să asigure aceste garanții :

Consiliul Societății Națiunilor și **Curtea Parlamentară de Justiție Internațională** .

Este o gravă eroare juridică să se pretindă - cum fac unii comentatori -

că drepturile din *Tratat pentru minorități* conferă personalitate juridică unor grupări minoritare

.Aceasta ar conduce la **un grav antagonism între Stat și minorități** .

Tratatul pentru minorități , după cum se știe, **nu a fost impus tuturor țărilor.**

Oricâte argumente s-ar găsi pentru aceasta, cert este că prin ele ,

statele s-au împărțit în două categorii .

**Acesta este motivul opoziției lui Paderewski și Ionel Brătianu , la Conferința Păcii .
Acele diferențe între state au venit în contradicție cu alte drepturi fundamentale :
dreptul la suveranitate și la egalitate .**

Obligația protejării minorităților- ca o extensie a protejării drepturilor omului -
este compatibilă cu o suveranitate relativă .

Prin faptul că **tratatul nu este aplicat tuturor țărilor**, înseamnă că sunt
țări obligate și țări neobligate să respecte drepturile minorităților

**Dacă Statele sunt juridic egale , Tratatul de pace , Pactul Societății Națiunilor ,
cuprind dispoziții non-egalitare , împărțind statele în Mari Puteri și Mici Puteri .**

Tratatul a inovat pentru asta o nouă formulă :
puteri cu interese generale și puteri cu interese limitate .

**Regimul protecției minorităților naționale a fost aplicat
numai puterilor cu interese limitate !**

Statele " obligate " să aibă **Tratat de protecție a minorităților**,
trebuie deci să lupte **nu împotriva protecției minorităților ,
ci pentru suveranitate națională și egalitate internațională.**

Aristide Briand era preocupat de această problemă , pentru a pune capăt
tentativelor repetate de denigrare a statelor " obligate " ,
pe motiv că nu respectă tratatul .El a sesizat faptul că , în realitate, aceste Tratat
deveniseră arme în mâna revizionismului

și un prilej de încordări între State și minorități .

Ar trebui abandonate practicile minorităților de a exaspera statele " obligate " .

În orice caz, **Societatea Națiunilor ar trebui să respingă toate tentativele** ce se fac pentru a
pune în discuție **clauzele teritoriale ale Tratatelor ,
agitând prevederile Tratatului pentru minorități .**

Doar **președintele Wilson** , în ședința plenară a Conferinței Păcii (31 mai 1919)
a declarat că semnarea **Tratatului pentru minorități** este ca **o garanție** acordată
respectivelor state , privind integritatea lor teritorială .

G.Sofronie / 1937

▣ **Revizionismul maghiar :revizuirea Trianonului**

▣ **Autonomia Transilvaniei**

▣ **Reconstituirea Ungariei Milenare**

**[LD 22 nov.2003.Cât de asemănător și totuși cât de ingenios diferit pun pe tapet ungruții
problema autonomiei în Transilvania , ca etapă de reconstituire a Ungariei Milenare !**

Am atras cândva atenția lui **Victor Ciorbea** care se împăuna cu **"viziunea europeană "**
a lui **Iuliu Maniu** care avansase ideea **Confederației danubiene !**

Dar toată **străduința actuală a Ungariei** , de intrare în **Uniunea Europeană** ,
cu acele **propuneri de protejare a ungruților** , cu insistențele pentru **diverse autonomii** ,
nu conțin , **ca nucleu, acest deziderat ?!**

Numai că , de data asta ... **românii sunt completamente dezarmați .]**

Tratatul de la Trianon (4 iunie 1920) este în mod deosebit **obiectul acțiunii revizioniste.**

El a proclamat **principiul naționalității** în vechea Ungarie și

a perfecționat opera sa de **creare sau reconstituire** , pe baze naționale,

a statelor succesoriale,nemulțumind un singur semnatar : **Ungaria.**

Revizionismul maghiar egoist - cum l-a calificat **Titulescu** în Adunarea Deputaților , la 4 aprilie
1934 - se deosebește , principial, de revizionismul italian.

Pentru a câștiga de partea sa **elita opiniei mondiale**,

propaganda revizionistă maghiară folosește **varii metode .**

" Reconstituirea coroanei Sfântului Ștefan " - punct culminant al acestei propagande -

a avut mai multe episoade , mai multe **"ocazii "** exploatare :

/ Prima tentativă a regelui **Carol IV** , de a reveni pe tronul Ungariei ;

/ Afacerea **Bugerland** ;
/ A doua **tentativă a lui Carol IV** ;
/ Acțiunea **lordului Rothermere**
/ Afacerea **optanților unguri**
/ Afacerea mitralierelor **Saint Gothard**
/ Afacerea **armamentului lui Hirtenberg** .etc etc

"Nodul" propagandei revizioniste maghiare, este recuperarea Transilvaniei românești, scop pentru care **avansează diverse " variante" :**

/ **Lordul Rothermere** preconizează un proiect în care propune **un fel de coridor** care cuprinde Baia Mare, Satu Mare, Oradea, Beiuș, Vașcău, Arad ,Tlmișoara-
un teritoriu de cca 60 km profunzime în România .

/ **Generalul Sréter Istvan** (fost ministru de război al Ungariei) a publicat în **1927** o carte **" Nem, Nem, soha!"** (Nu, Nu , niciodată!)în care **preconiza o amputare** și mai pronunțată , atingând **o profunzime de peste 250 km** ,
ținând cont exclusiv de interesele strategice ale Ungariei , nu de considerații etnice .

/ **Villani -Dionisi-** în " **Il problema territoriale Transilvano** " , Bologna , **1932** -
avansează o concepție bizară , propunând **să se dea Ungariei o parte și mai mare** ,
inclusiv Brașovul , făcându-se un "**coridor transilvan**" , pe un teritoriu de cca **40.000 km.p.**

/ **Ajtay Io'zef** (publicist maghiar) în cartea sa "**Ezer ev Trianon allen** " (Mii de ani contra
Trianonului) , Budapesta , 1933, **mărește și mai mult " coridorul transilvan"** ,
în dauna României .

/ **Nagy Emile**,(fost ministru maghiar) propune **autonomia Transilvaniei** ,
ca un **corolar concret al proiectului lordului Rothermere** ,
vizând unitatea culturală și morală între **ungurii din Ardeal și cei din Ungaria** ,
ca o primă etapă , **până la reanexare** .

**Reconstituirea Ungariei Milenare ! A Ungariei care avea subjugate atâtea națiuni
nemaghiare ! : români, sârbi, slovaci ș.a. !**

**Această Ungarie nu putea să mai reziste o dată cu triumful dreptului naționalității
și abolirea drepturilor cuceritorului din care rezultase !**

**Până la această reconstituire, propaganda revizionistă maghiară
pedalează pe autonomia Transilvaniei .**

Această soluție este utopică se bazează pe un fapt inexistent , inactual :
pe dorința românilor transilvăneni de a recupera autonomia Ardealului ,
dorință manifestată în trecut, sub Ungaria,
când nu puteau spera la dezmembrarea dublei monarhii ,
dorință inexistentă azi , în cadrul statului național unitar român .

[**LD : oare așa să fi fost ?! Am oarecari dubii în ce-l privește ... de ex pe Maniu !]**

Prof. S. Krisztics , avansează o altă soluție care vrea să bulverseze frontierele actuale ,în "
A bekeszernezodesek revizioja " , Budapesta , 1927 (**Revizuirea tratelor de pace**) :
folosirea unei **împrejurări propice** sau a unei **idei de succes** :

- fie prin crearea **Confederației danubiene** [**LD : din această momeală a mușcat Maniu !**]
- fie prin **unirea Austriei cu Ungaria** (soluția habsburgică)
- fie prin **revizuirea tratelor** în cazul **anexării Austriei de către Germania** ;
- fie printr-un **Acord al Ungariei cu unul din statele Micii Antante**
- fie prin **susținerea Ungariei de către Marile Puteri** care au ratificat tratatele .

**Cu aceste opinii , revizionistii maghiari cutreeră Europa pentru a capta opinia publică ,
subvenționate de autoritatea de stat ,**

exploatând credulitatea personalităților neavizate în problemele Europei Centrale.

/ **Contele Stefan Bethlen** a declarat (1933, '34 ?) că **obiectivul Ungariei
nu este revizionismul, ci... reintegrarea Ungariei în frontierele dintre Carpați !**

Într-o conferință ținută la Berlin, el a spus că **existența națiunii maghiare
depinde de stăpânirea teritoriului dintre Carpați și Tisa , altfel este supusă pieirii !**

/ **Lordul Rothermere** declara fostului ministru maghiar Nagy Emil - cu puțin înainte
de a-i apare în "**Daily Mail**" primul articol maghiarofil - că **știe că opinia publică
nu consideră " frontierele Rothermere" ca scop final al aspirațiilor sale,**

pentru că știe că **năzuința veritabilă a națiunii maghiare este de a restabili vechea Ungarie dinainte de război.**

/ **Contele Teleki** nu a ezitat să afirme (dec. 1933), că

< revizionismul nu este numai o problemă maghiară , sau numai o problemă a popoarelor învinse, ci el privește structura Europei întregi . Lichidarea Tratatului de la Versailles nu este posibilă , fără anularea Tratatului de la Trianon . > (Cf. **Victor Cornea, Mișcarea revizionistă din Anglia și chestiunea Transilvaniei " , București, 1934)**

/ **Sir Dudley Headco^te** , el însuși revizionist, a combătut unele cifre eronate ale lordului Rothermere , privind procentajele de populație din Transilvania

/ **Sir Robert Gower** , organizatorul vizitelor reciproce anglo-maghiare din ultimii ani, inițiatorul acțiunii " **168 semnături** " din Camera Comunelor , în zelul său revizionist , a popularizat **teze și surse eronate , în problema optanților unguri**

Reconstituirea Ungariei milenare și distrugerea stat-quo-ului european, a rămas **obiectivul final al acțiunii revizionismului maghiar,**

acțiune propagată prin **numeroase societăți iredentiste, prin ziare, filme, cărți,** atragerea presei străine etc .

Finanțarea acestei considerabile acțiuni depășește sumele strânse prin impozitul " revizios péngo " pus pe toate salariile de stat

și din sumele adunate din vânzarea steagurilor, insinelor, hărților, afișelor

Se cunosc peste 40 de publicații revizioniste în l. engleză, 67 în l. franceză, 22 în l. italiană , 74 în maghiară .

/ **Prof. Labat** , dincolo de Ocean (univ. Georgetown) spune : **< Lordul Rothermere își exprimă indignarea că 1.300 000 de unguri sunt supuși românilor , că 745. 000 sunt atribuiți Cehoslovaciei și 472.000 Iugoslaviei .**

Dar faptul că, înainte de război, peste 3.000 .000 de români, 2.000.000 de cehi, 4.000.000 de iugoslavi erau supuși de maghiari , împotriva voinței lor , este pentru ei o chestiune indiferentă.

A gândi astăzi să revizuești Tratatul de la Trianon,

și să restitui 10 milioane de cetățeni , care nu sunt maghiari, și care au aversiune față de maghiari și regimul lor feudal, singurul existent încă în lume,

înseamnă a munci contra ideii de pace,

aceasta pare a fi părerea de care este animat lordul Rothermere > (Cf. **Silviu Dragomir, Aspecte noi ale revizionismului maghiar, Conferință, Oradea, 1932)**

G.Sofronie / 1937

▣ **Revizionismul - ca doctrină științifică juridică**

▣ **Pactul Ligii Națiunilor (art. 19) în vizorul revizionismului maghiar**

[**LD : atenție! traducere aproximativă din l. franceză]**

Revizionismul maghiar , nu se limitează la o acțiune politică , propagandistică .

El vrea să lase impresia unei **profunde doctrine științifice.**

El a pus în slujba cauzei sale , **forțele științelor și intelectualității maghiare ,** pentru a edifica **o concepție juridică**

Protagoniștii revizionismului cred că găsesc în **art. 19** al Pactului Societății Națiunilor ,

un text de care să se lege : < Adunarea poate , de la un timp la altul, să invite membrii Societății să procedeze la un nou examen al Tratatelor care au devenit inaplicabile , dacă situația internațională poate pune pacea lumii în pericol , prin menținerea lui .>

În intenția **art. 19** , acest text mult discutat și adesea invocat de doctrina revizionistă ,

este prevăzut în Pact ca **un mijloc indirect de a garanta pacea internațională,**

ca o " **supapă de siguranță** " , a acestei păci, dorind să faciliteze **revizuirii prin voințe pacifice , în cazuri excepționale ,** când tratatul este inaplicabil din motive independente de voința partenerilor , sau **în caz de situație internațională serios alarmantă .**

Ungaria nu este într-o atare situație , deoarece , în limitele actuale, fixate prin Trianon, Ungaria însăși apare ca stat național , compus din peste 8 milioane locuitori ,

cu un teritoriu foarte fertil, beneficiind de un mare fluviu internațional, și având ca vecini state pacifice care vor să trăiască cu ea în bună înțelegere, cu raporturi economice normale .

Mai mult. Pentru ca art. 19 invocă să se aplice, ar fi nevoie și de asentimentul statelor la adresa cărora se emit pretenții.

Societatea Națiunilor, la rândul ei, nu are competența, puterea și procedura, pentru a propune ea o atare revizuire .

/ Charles Depuis, remarcabil internaționalist, remarca că Societatea Națiunilor nu are competența de a revizui Tratatul, prin stirbirea suveranității unor state .

Ea poate, cf art. 19, în conjuncturile precizate, să invite membrii săi, părțile interesate, (și nu să decidă), să examineze, să se pună de acord, să se pună la vot, să se asigure unanimitatea, etc etc, și asentimentul prealabil al părților interesate .

Deci Societatea Națiunilor poate avea doar un rol mediator.

Deci, acțiunea revizionistă este pusă pe o bază fragilă de drept internațional.

iar art. 19 este astfel redactat, încât să descurajeze protagoniștii unor acțiuni revizioniste

Dar în Pactul Societății Națiunilor mai este și art. 10,

care spune că este obligație juridică ca membrii SN să respecte și să mențină statutul teritorial existent .

Art.10 condamnă toate acțiunile politice care pun în discuție statutul teritorial consacrat prin tratatele de pace .

Principalele argumente pe care se clădește teza revizionismului maghiar, prin prisma ideii de drept, prin care se contestă forța juridică a Tratatului (făcând abstracție de considerentele istorice, geografice, etnografice, politice, confesionale, care, toate sunt defavorabile pretențiilor maghiare) (Cf. I.Lupaș, Bazele unirii tuturor românilor, Cluj, 1935)

sunt următoarele :

a.) El nu este drept, pentru că nu s-a inspirat din ideea de justiție, ci din aceea a pedepsei .

b) El violează principiile wilsoniene, deoarece a ignorat voința popoarelor care s-au rupt de Ungaria. Aceste popoare au fost trecute sub o altă suveranitate fără nici o procedură de consultare prealabilă, contra aspirațiilor lor .

c.) Contravine necesităților de solidaritate economică în Europa Centrală, distrugând unitatea economică anterioară a Ungariei, precipitând criza economică, și amenințând existența materială a Ungariei, redusă teritorial .

În concluzie, Tratatul de la Trianon

este un tratat formal, nedrept, și poate și trebuie să fie revizuit

[G.Sofronie analizează punct cu punct]

a) Conceptie de pedeapsă ?!

Autorii maghiari invocă art. 161 din Tratatul Trianon (analog art. 231 a Tratatului de la Versailles) în care Ungaria și aliații săi trebuiau să recunoască responsabilitatea declanșării războiului, a consecințelor etc etc.

Ei consideră că Ungaria nu a fost de acord cu declanșarea războiului, invocând atitudinea contelui Tisza (7, 19 iul.1914)

(Cf. S.Kristicz ; cf.Aldo Dami, La Hongrie de demain, Paris, 1933)

Ori, există dovezi indubitabile că Tisza nu a fost de acord cu data, cu momentul declanșării, dar nu că nu a vrut război !

Eroare fundamentală .Art 161 din Tratatul de la Trianon.

nu s-a inspirat din ideea de pedeapsă .

Înscris la începutul părții a VIII -a - relativ la reparații - el este inspirat din principiul responsabilității civile din legislațiile moderne,

care trebuiau să conducă la reparațiile legale datorate statelor atăcate .

Dezmembrarea Ungariei s-a produs nu din ideea culpabilității ei,

ci din principiul de drept public privind naționalitatea și

al autodeterminării popoarelor din imperii .

Acest principiu, devenit fundamental în noua doctrină de drept internațional, recunoaște națiunilor divizate în mai multe suveranități ,

dreptul imprescriptibil să se unească cu Statul unde această națiune este dominantă ; și aceea a dreptului de a revendica și de a atrage de partea sa , **părțile divizate , de către statul respectiv.** (Cf. P.Fauchille)
Așa a și fost . **Tratatul de la Trianon a ținut cont de voința popoarelor , exprimată în octombrie -noiembrie -decembrie 1918 , în momentul când dubla monarhie se destrăma , și popoarele îndelung oprimate se uneau cu frații lor** (Cf. Millerand)
G.Sofronie / 1937 / p. 251-254 /

▣ **Scrisoarea lui Millerand (6 mai 1920)**

▣ **Remiterea *Tratului de la Trianon***

În **argumentațiile revizioniste maghiare** , se invocă adesea **faimoasa scrisoare a lui Millerand** , dedicația care a însoțit **remiterea *Tratului de la Trianon***. **Ei pretind că , în scrisoare , Millerand a promis o viitoare revizuire radicală a frontierelor , ulterioră semnării tratatului , ceea ce demonstrează că Alianții nu considerau definitive noile frontiere** (Cf. Antal Ullein, ***La nature juridique des clauses territoriales du Traité de Trianon***, Paris, 1929)
Revizionistii maghiari **vehiculează ideea că autorii *Tratului de la Trianon* , au vrut să creeze în Europa Centrală , un statut teritorial și politic temporal și instabil , pentru că scrisoarea lui Millerand vorbește de o viitoare revizuire .**

Millerand a redactat scrisoarea către Delegația maghiară la Conferința Păcii , în calitate sa de **președinte al Consiliului Suprem** , în numele **Puterilor Aliate și Asociate** .
Reprezentând **punctul terminus a unui lung și laborios drum de tratative** din timpul perfectării **Tratatului** , **scrisoarea Millerand** era destinată **să explice fizionomia juridică a tratatului**.
Tratatul era prezentat ca **o operă edificată de mari și serioase eforturi** ; fuseseră **aprofundate toate realitățile Europei Centrale** , **revendicările naționalităților** , **injustiția multiseculară** , și **fusesse gândit în ideea de a nu nedreptăți Ungaria**.

Contactul verbal și studierea documentelor scrise (prezentate de delegația maghiară) , fuseseră **cercetate** , odată cu **sușinerile statelor succesore**.

(Cf. **N. Titulescu** , **discurs în Parlament** , 4 apr.'34)

Delegația maghiară a fost condusă de **contele Apponyi** și compusă din :

7 comisari generali , 6 comisari , 36 de experți , 6 consilieri politici ,

14 secretari , 1 secretar generaș , 2 secretari adjuncți .

Materialul lor a fost publicat în **4 mari volume** sub titlul

(**" *Les negociations de la Paix hongroise* ." *Compte -rendu sur les travaux de la Delegation de Paix de Hongrie* , Budapest, 1920 .)**

la 16 ianuarie 1920, **contele Apponyi a expus cauza Ungariei în fața Consiliului Suprem** , apoi **au remis diferite note** (38 , în majoritate privind Transilvania și România)

Două luni au fost studiate documentele de **experți americani , englezi , francezi** , până **s-au trasat frontierele**. Comisia frontierelor a fost compusă din **câte 2 reprezentanți ai Franței , Angliei , Italiei și SUA** , care erau diplomați de carieră .

După 14 luni , acești experți au prezentat documentat **Proiectul privind frontierele**

(Cf. **Ch Seymour** , ***La fin d'un Empire . les debris de l'Autriche -Hongrie***)

[LD : **Sofronie analizează punct cu punct scrisoarea lui Millerand** , relevă omisiunile deliberate practicate de revizionști , descrie cum au lucrat comisile , ș.a.m.d .

conchizând că scrisoarea lui Millerand a devenit un document istoric , ne mai având caracter de lucru ; demonstrează caracterul antirevizionist al scrisorii ; amintește și de interviurile acordate ulterior de Millerand ziarului budapestan " Az Est " , etc etc.

G.Sofronie / ***Le principe des nationalites ... Traites de Paix de 1919 é1920*** / 1937

2.d) Simion Băbescu , Creșterea populației orașelor , pe neamuri , 13 mai 1937

(Rev. **Parlamentul românesc** , 13 mai 1937 , p. 39-40)

[LD : **este o aiureală de articol din care nu se înțelege mare lucru . Ba dă procentul de creștere a**

populației ,ba dă procentajul pe naționalități . Încerc să scot ceva , dar nu se poate trage nici o concluzie. Oricum, dacă am înțeles eu bine, tipul vâna evreii , dar nu avea date din trecut , și nici recensământul din 1930 nu era publicat !]

Compară datele **recensământului din 1930**, cu datele **recensământului din 1912** (pentru Vechiul Regat),**din 1910** (pentru provinciile din vechea monarhie austro ungară)
din 1897 (pentru Basarabia)

Vechiul Regat

Recensământul din 1912 , nu oferă date privind etnia.

dar există sporul populației :

Orașul	spor %	români	evrei	germani	țigani	unguri	alți
București -	86,9%	77,5%	10,9%	2,2%		3,8%	
Ploești	40,2%	87,4%	4,7%	1,7%	1,4%	2%	
Craiova	23 %	87%	3,4%	2,3%	2,8%	1,7%	
Brăila	5,1%	75,4%	9,7%	ruși1,6%		1,7%	greci 6,7%
Iași	36,7%	61,4%	33,7%	1%			
Galați	40,4%	68,2%	19,1%	ruși 2,9%		unguri 2,1%	
Botoșani	- 0,7%	60,2%	35,3%	1%		lipoveni 1,1 %	

În Vechiul Regat , locul al doilea pentru fiecare oraș, îl deține elementul evreesc , care în Moldova are un procent foarte ridicat .

Dobrogea

Populație foarte pestriță .În Cadrilater , Români pe locul III

Orașul	români	turci-tătar-găgăuți	greci	armeni	evrei	germani	bulg.
Constanța	68,7%	6,7%	6,2%	4,9%	2,8%	2,5%	
Bazargic	15,6%	29,4%	1,5%	2,6%	țig.6%		40,9%
Silistra	21,9%	32,3%		3%	2%		34,5%

Basarabia

Un important spor de populație : a românilor ; creșteri și descreșteri ceilalți

O aiureală , o statistică din care nu poți să deduci nimic !

Orașul	români	turci-tătar-găgăuți	țigani	evrei	bulgari	poloni	ruși
Chișinău	158,9%	26,3%	12,3%	17,5%	40%		33%
Bălți	180,9%	333,3%	450%	37,8%	342,9%	84,1%	49,6%
Cet.Albă	819,9%	germ.132,6%	77,3%				122%

Transilvania și Bucovina

Sporul de populație între 1910 -1930 .La 1910, evreii se declarau unguri.

Graficul arată deci **creșterea românilor la 100 locuitori , în 1930 ;**

dar ungerii și evreii din 1910 !

O aiureală , o statistică din care nu poți să deduci nimic !

Deduc doar că au crescut românii la orașe ;

că ungerii dominau orașele în 1910 ; că evreii se declarau unguri .

Orașul	români (1930)	1910. unguri arătați	unguri deduși	mozaici deduși
Satu Mare	1.548,2%	94,8 %	74,2 %	20,6 %
Oradea	521,9%	91 %	67,4%	23,6%
Tg.Mureș	470,5%	89,3 %	78,5%	10,8%
Cluj	361,5%	83,4 %	71,8%	11,6%
Timișoara	220%	39,4 %	30,1%	9,3%
Arad	129%	70,1%	60,7%	9,4%
Sibiu	111%	21,7%	17,8%	3,9%
Brașov	64,4%	43,4%	40 %	3,5%
Lugoj	54,6%	34,7	25,2%	9,5%
Sighișoara	44%	23,2%	21,3%	1,9%

Cernăuți 125,9% germani 47,5% germ.deduși 14,7% **32,8%**
Orașe, populații / 1937

3.d) Dr. Sabin Mănuilă ,Le cho^mage intellectuel en Roumanie, [1938], 1937

(Extras din rev. "Affaires Danubiennes" ,
Inst.Soc. , Centrul de înalte studii internaționale, București, 1938)

[LD : ce să fac eu cu această statistică ?! Să arăt că ce ?

Că era o problemă plasarea celor peste **6.000 șomeri** ? da !

Era o problemă plasarea celor **652 șomeri intelectuali** ? da !

Putea fi ea rezolvată prin " *numerus valahicus* " sau " *numerus nulus* " ? Probabil că da .

Cum trebuia ea să fie astfel rezolvată ?]

Problema șomajului , în general, **nu este considerată** în România ca **o problemă** de importanță capitală , deoarece **ea se manifestă în funcție de sezon** , de arie geografică , sau ca o consecință a **fenomenelor economice localizată** .

Abia **în anii crizei** , și după aceea între 1933-1936 , a stârnit interesul devenind publică , **problema șomajului intelectual** .

În **1936** , s-a constituit , în sânul guvernului, **o comisie** însărcinată cu această problemă , care a făcut apel la Institutul de Statistică .

La **7 martie 1937** , toți **șomerii intelectuali ai țării** , au fost recenzați.

Rezultatul a fost următorul :

Total	Orașe	procent	Licențiați	Sate
6.075	3.554	58,5%	652	2.521

Licențiații șomeri , după criteriile demo -religioase

Religia	șomeri	procent șomeri	procent populație
Ortodocși	470	72,1%	72,6%
Greco-cat.	39	6,0%	7,9 %
Catolici	50	7,7%	6,8 %
Protestanți	16	2,4%	2,2%
Reformați	13	1,9%	3,9%
Mozaici	63	9,7%	4,2%
Unitarieni	1	0,2%	0,4%
Alți	-	-	2,0%
Total	652		[LD : mă rog, nu concordă cu nr de 6.075!]

Se observă că proporția șomerilor corespunde în general proporției demo-religioase.

Licențiații șomeri, după naționalitate

Provincia	Total	Români	Unguri	Germani	Evrei	Alte naționalități
România	652	509	30	29	57	27
Oltenia	15	15	-	-	-	-
Muntenia	265	233	-	1	30	1
Dobrogea	13	10	-	-	-	3
Moldova	99	95	-	-	4	-
Basarabia	56	37	-	1	5	13
Bucovina	51	25	-	6	11	9

Transilvania	102	65	21	10	6	-
Banat	22	11	3	8	-	-
Criș.Maram.	29	18	6	3	1	1

Total Transilv.	153	94	30	21	7	1

Șomeri intelectuali / 1937

4.d) Statistici pentru comparație : Transilvania înainte și după 1918

/ Statistică : meseriași, lucrători, funcționari publici /

I. Tabel : **Repartiția românilor în diverse meserii, funcții, domenii , în procente (%)**
 ("Universul " 6 mart.'35 , Cf. J.Ancel, *Documents...* vol I , p. 122-126)

II. Tabel : **Transilvania între 1918 - 1937, în procente (%)**

(Cf. *Contribuții la problema reorganizării creditului în România* , 1938
 (A.I.C, fond Casa Regală , Carol II, dosar 41 / 1940 , f.7 -10)

I. Tabel : **Repartiția românilor în diverse meserii, funcții, domenii , în procente**

("Universul " 6 mart.'35 , Cf. J.Ancel, *Documents...* vol I , p. 122-126)

[LD : Ancel spune că " Universul" este ziar antisemit .Eu iau doar statistica ,
 pentru a se vdea de unde am plecat în 1918 , și de ce trebuia făcut ceva
 pentru ca românii să pătrundă și ei în " schemă "]

Meseria	Unguri, germ, evrei	Români
Personal forestier	100%	0%
Personal căi ferate	97%	3%
Administr.financiară	97%	3%
Personalul departamentelor	96%	4%
Justiție	93%	7%
Armata	92%	8%
Administr.comunală	90 %	10%
PTT (pers.inf.)	90%	10%
Barou de avocați	94, 5 %	5,5 %

II. **Transilvania între 1918 - 1937, în procente (%)**

[LD : Capul tabelului cuprinde 3 etape cronologice care nu sunt precizate : 1918 ? 1930 ? 1937 ?

Pun și eu două după fler ! Datele mi se par interesante pentru că arată **compoziția etnică a orașelor transilvănene și dinamica " românizării "]**

Judetul	1918 ?		1930 ? 1937?		Saltul
	Români	Străini	Români	Străini	
Timișoara	34%	66%	36%	64%	2%
Arad	58	42	62	38	4%
Oradea	47	53	64	36	7%
Zalău	55	45	60	40	5%
Satu Mare	60	40	62	38	2%
Sighet	43	57	56	44	13%
Bistrița	65	35	78	22	13%
Cluj	61	39	66	34	5%
Turda	57	43	77	23	20%
Alba Iulia	71	29	85	15	14%
Deva	62	38	81	19	19%
Lugoj	74	36	75	25	1%
Oravița	72	28	72	28	0%
Sibiu	47	53	63	37	16%
Blaj	60	40	58	42	- 2%
Sighișoara	48	52	42	58	- 6%
Făgăraș	70	30	82	18	12%
Brașov	44	56	54	46	10%
Sf.Gheorghe	25	75	26	74	1%
Odorhei	11	89	13	87	2%
M.Ciuc	15	85	22	78	7%
Tg.Mureș	40	60	49	51	9%

Statistică : orașele din Transilvania (1918 -1937) : români -străini

5 d) Proiect : Subsecretariatul pentru Minorități , 1937

Referat : Necesitatea organizării **Subsecretariatului** .

Anexă : structura organizatorică a **Subsecretariatului**

(A.I.C., fond Președinția Consiliului de miniștri, dosar 89 / 1938 , f.1 -30)

[LD : dosarul cuprinde **evoluția problemei minoritare din România, până la 1937.**

Cum el **nu a fost rezolvat în timpul guvernării Tătărescu** ,

chestiunea **se va relua în timpul regimului carlist**

și-și va găsi rezolvarea în înființarea **Subsecretariatului.**

Rezultatele recensământului din 1930 nu fuseseră încă publicate ...

Deocamdată, extrag câteva idei și statistici]

▣ **Proiectul Subsecretariatului**

▣ **Referatul**

▣ **Statistici : demografie etnică**

▣ **Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente**(f. 21)

▣ **Etapele și măsurile preconizate**

▣ **Structura organizatorică**

▣ **Proiectul Subsecretariatului (f.1-3)**

Proiectul a fost **întocmit în 1937** , considerându-se că **este de preferat**

să se pună accentul pe organizare și acțiune ,

decât să se întocmească un **Statut pentru minorități** (cerut cu insistență de acestea)

Subsecretariatul trebuia să funcționeze pe lângă **Ministerul de Interne** .

Proiectul cuprinde prevederi privind **organizarea, atribuțiile, controlul, supravegherea , rezolvarea litigiilor** etc etc în aceastră chestiune.

▣ **Referatul (f.4-19)**

" **Minoritățile etnice** pe măsură ce s-au întărit , **au devenit tot mai agresive** " [-----]

" **Minoritățile** noastre etnice în **Transilvania, Basarabia, Bucovina și Dobrogea,**

dacă recunosc în fața autorităților române **ideea Statului român definitiv,**

continuă , totuși , să trăiască în **ideea posibilității revizuirii granițelor țării noastre** ,

revizuire care ar putea schimba starea de astăzi a lucrurilor "

Nu poate fi vorba de desnaționalizare forțată .

Dar statul și elementul etnic românesc , nu pot fi private de dreptul de a beneficia de avantajul său numeric și de autoritatea deținută de stat .

Există **exemple în alte state** : în **SUA**, cu o populație eterogenă ,

doar o generație poartă pecetea măcii naționale ,

apoi **devin toți americani de l.engleză** .

În **România** , a existat din acest p.d.v. **lipsa continuității , propagandă nedisciplinată**

" **pro-** și **-contra** " , **îndoeli, reveniri și influențe** determinate de propaganda străină .

Această situație a dus la **proliferarea unei " probleme minoritare "** ,

care **împiedică programul de normală dezvoltare a statului român.**

Se impune , de aceea, **integrarea într-un sistem a tuturor instituțiilor ,**

serviciilor , care disparat , s-au ocupat de diversele aspecte .

Această instituție trebuie să fie **Subsecretariatul de Stat al Minorităților.**

////////////////////////////////////

▣ **Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente**(f. 21)

Etnia	Cifre absolute	procent 100%
România	18.057.028	100
Români	12.981.325	71,9 %
Unguri	1.425.507	7,9 %
Germani	745.421	4,1 %
Evrei		
-mozaici	756.930	4,2 %
-etnici	728.115	4,0 %

Ruteni -ucraineni	582.562	3,2 %
Ruși	409.150	2,3 %
Bulgari	366.384	2,0 %
Țigani	262.501	1,5 %
Turci	154.772	0,9 %
Găgăuți	105.750	0,6 %
Cehi, slovaci	51.479	0,3 %
Sârbi, croați , sloveni	51.062	0,3 %
Poloni	48.255	0,3 %
Greci	26.495	0,1%
Tătari	22.141	0,1 %
Armeni	15.544	-
Huțani	12.456	-
Albanezi	4.670	-
Alte neamuri	56.325	0,3 %
Nedeclarați	7.114	-

▣ Etapele și măsurile preconizate(f. 26 -27)

[LD : un program realizabil într-un secol ! Indiferent de formulă, viza , dacă nu asimilarea minorităților (românizarea) , în orice caz , influențarea , metamorfozarea lor , în cetățeni loiali și apropierea ; de asemenea , spargerea blocurilor minoritare locale ; măsuri de prevedere pentru securizarea granițelor]

I. Crearea organelor centrale și periferice

II. Studiere , documentare și inventar

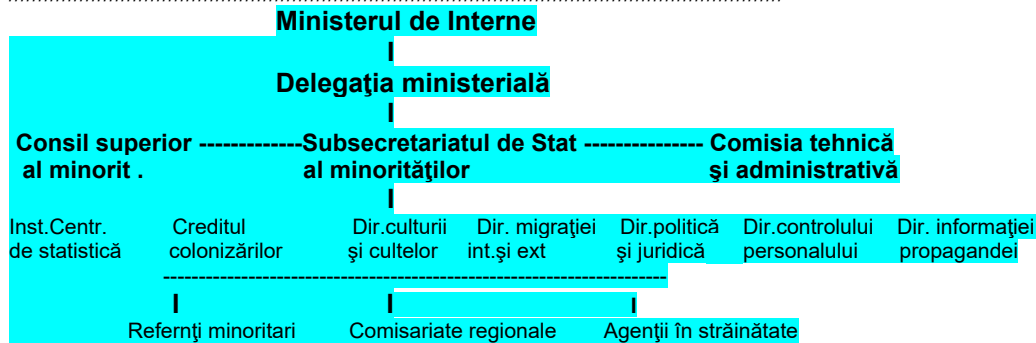
III. Stabilirea programului de acțiune , în următoarea ordine :

1. Crearea **Biroului de populație** (controlul migrațiilor interne și externe)
2. Acțiunea de **repatriere a românilor de peste hotare** .
3. Acțiunea **schimbării numelor românilor** cu nume străine.
4. **Revizuirea străinilor**
5. Birouri pentru **plasarea românilor**
6. **Recensământul șomerilor**
7. Adaptarea **școlilor** pentru **pregătirea personalului**
8. Revizuirea **zonelor de frontieră** .
9. Măsuri cu **ofiterii și funcționarii** căsătoriți cu minoritare
10. Revizuirea **funcționarilor minoritari** , mai ales la graniță .
11. **Fișe de control** a tuturor **personalităților minoritare** .
12. Controlul **activității culturale a minoritarilor**
13. Precizarea și **separarea statistică a minoritarilor** care trăesc în simbioză : (unguri -evrei ; ruși -evrei ; turci -tătari ; ruși -lipoveni ; ruși -ruteni ; sași -șvabi ; unguri -secui) și crearea specificului separator .
14. **Clarificarea religioasă** la minoritari
15. **Disocierea greco-catolicilor** români față de catolicii minoritari
16. Copii **ceangăilor** - trimiși la școli militare, ucenici, teologi .
17. Crearea unei **teologii catolice la București**
18. Radio cu post fix - **Radio București**- obligatoriu în fiecare sat .
19. **Cămine culturale** ale Fundației , în satele mixte .
20. Transformarea de sate minoritare în **sate mixte, prin colonizări** .
21. Colonizarea de **șvabi în Vechiul Regat** , pentru ridicarea satului românesc.
22. **Serviciul militar** pentru minoritari - exclusiv în Vechiul Regat .
23. **Șosele asfaltate** în regiunile minoritare .
24. Încurajarea **excursiilor** în Vechiul Regat .
25. Traduceri de **autori români** în limba minorităților .
26. Aprobări speciale pentru crearea de **întreprinderi românești** în zona de frontieră .
27. Interzicerea vânzării **pământului** din zonele de frontieră .

28 Dirijarea **presei românești** , pentru popularizarea problemelor minoritare .etc etc...
////////////////////////////////////

▣ **Subsecretariatul pentru minorități (structuri) (p. 28-29)**

////////////////////////////////////

Subsecretariatul pentru Minorități / 1937

6.d) Raportul Comisariatului Munților Apuseni , 1934-1937

(AIC, fond Președinția Consiliului de Miniștri, dosar 108 / 1938, f. 1-102)

Prin reforma agrară, din cele **3.649 jugăre de pământ din 22 comune** (Arad , Bihor, Sălaj, Satu Mare) 979 jugăre au fost rezervate pentru colonizarea a 106 familii de moși din comunele limitrofe. Oficiul Național al Colonizării a constat , în 1935 , că mai erau disponibile 2.000 jugăre pentru colonizare , și că ar fi putut fi colonizați cca 2.000 -2 500 moși la granița de nord -vest dar ... [**LD : din păcate nu am fișat mai departe**]

7.d) Istrate Micescu , discurs la Congresul extraordinar al avocaților , 9 mai 1937

/ Regimul minorităților / state cu Statut minoritar - state fără Statut /

(" **Țara noastră**" , 14 mai 1937 ; Cf. J.Ancel, **Documents.....**, vol.I, p.215)

[**LD : 17 ian.2004 . Introduceți fișe scoase de mine din vol.lui Ancel.**

[Nu am confruntat doc. cu ziarul. Apare trunchiat . Preiau cu rezerve câteva citate .

Că are și un **accent xenofob, antisemit** - care mie îmi lipsește - este adevărat .

Dar **argumentarea lui Istrate Micescu, privind regimul minorităților impus statelor succesore, este logică , justă , demnă , și s-a dovedit a fi și premonitorie .**]

Doc.integral : **fișier PNC VI**

Istrate Micescu / 9 mai '37

▣ **Regimul minorităților = fals regim de drept internațional**

Noi nu trebuie să vorbim fără respect despre **drepturile omului** .

Regimul minorităților (în relațiile sale cu organizațiile constituționale și legale ale Statului român) apare ca **o problemă de drept internațional**.

Înainte de război, nimeni nu s-a gândit să asigure **o situație privilegiată**

și să formeze **o categorie juridică distinctă** pentru minorități de altă origine etnică, altele decât pentru cele autohtone.

Tot spre **ce aspiră minoritățile** nu ar trebui să depășească **recunoașterea originilor și obținerea unor drepturi egale cu ale autohtonilor** .

Așa este în toată Europa.

Istrate Micescu / 9 mai '37

▣ **Regimul minorităților = regim de favoare**

Acest război a creat " problema minorităților " ca pe un regim de favoare .

Oameni de drept ignoranți , au amestecat cuvinte și noțiuni de **protejare legală și ilegală** a minorității , sub **un regim de statut legal**. Dar care este baza , ideea fundamentală care străbate această doctrină , **cu pretenție de sistem logic ?**
Cum se face că **minoritățile etnice din statul român , în loc să depindă de acest stat suveran , pot să depindă de conglomeratul de state care apelează la Societatea Națiunilor ?**
Istrate Micescu / 9 mai '37

▫ Regimul minorităților = regim de excepție

"Pentru ce această diferențiere între cei care [**autohtonii**] , sub toată înțelegerea țării , **privesc de la margine spre centru** , și cei care [**străinii**] , **din centru** , se cramponează de situații de mult terminate **privind spre periferie și peste frontiere ?** "
Această divergență de " privire " , centripetă pentru noi , centrifugă pentru ei , nu reprezintă ea un regim de excepție ?
Care este ideea fundamentală ?

" **Doctrinarii** " cu pretenții științifice , declară că **ideea protejării minorității etnice este o generalizare a declarației drepturilor omului .**

Și încearcă să integreze problema minorităților etnice în **cadrul legal** .

Îi întreb : **pentru ce nu toate statele acceptă asta ?**

Pentru ce Anglia , Franța , Italia , Germania , nu l-au acceptat ?

Pentru ce ele au fost impuse doar României , Poloniei , Cehoslovaciei și Iugoslaviei ?

O idee de drept presupune egalitate

și **dacă** din premisă este neegală , înseamnă că nu este de drept .

Un ideal de drept , cu pretenție de egalitate , care pornește dintr-o premisă de neegalitate , nu este o idee de drept . Este un regim de excepție.

Istrate Micescu / 9 mai '37

▫ Regimul minorităților = neegalitate între state

Noi nu dorim generalizarea egalității cu marile puteri .

Eu vorbesc în acest moment pentru cei ce sunt în frontierele noastre .

Nu vrem egalitate în generalizarea unui principiu de drept care consacra inferioritatea și un regim de excepție care implică o superioritate vis-à-vis de noi .

Istrate Micescu / 9 mai '37

▫ Regimul minorităților = un regim odios

Conștiința noastră - și o spunem fără vanitate - inteligența noastră robustă de esență latină , nu poate concepe că acolo unde este egalitate ,

există diferențe pentru cei care nu țin cont că legile și instituțiile unui stat ,

ce se găsesc între frontierele naționale,

nu îngăduie amestecul străin , în ceea ce privește conduita statului român !

Acesta este un regim odios , contra căruia **se revoltă sentimentele noastre de justiție și demnitatea noastră națională .**

Și acesta este punctul care ne desparte în lupta ideologică .

Că **Geneva** , și înțeleg prin aceasta marile puteri (care sunt menajate)

care **admit inferioritatea noastră** , ... noi ne permitem să ne exprimăm credința noastră

că aplicarea acestui sistem de protejare a minorităților ,

duce la formarea unor minorități artificiale și alimentează curentele centrifuge .

Istrate Micescu / 9 mai 1937

8.d) Istrate Micescu , Problema Palestinei , 29 iul.1937

/ Revizuirea cetățeniilor frauduloase evreești /

("**Curentul**" 29 iul.'37 .Cf. J.Ancel, **Documents.....**, vol.I, p. 213 -215)

[LD : Nu am confruntat doc. cu ziarul. Apare trunchiat . Preiau cu rezerve câteva citate]
P.d.v. fără echivoc : **revizuirea cetățeniei române !**] Doc.integral : **fișier PNC VI**

Micescu / 29 iul.'37

▣ Evrei au ocupat țara noastră

Din moment ce **evreii nu mai sunt pe placul arabilor**,
eu nu văd pentru noi , ca om de drept, ca drepturile noastre românești
să poată fi puse în discuția Societății Națiunilor , impuse de evrei .
Ca om de drept, mie îmi este interzis , formal, **să caut să raportez parazitismul de care vrea să
scape țara noastră , într-o altă zonă, de ex. în Palestina .**
Mie îmi este interzis **să mă preocup să caut un azil** pentru cei care ... **au ocupat țara noastră .**
Micescu / 29 iul.'37

▣ Evrei au uzurpat calitatea de cetățeni

Să ne străduim **să desconggestionăm România** și , **deplasând această congestionare**
în Palestina , **ar însemna** , după părerea mea , **să nu avem curajul**
să punem chestiunea primordială :
evreii au dreptul de a sălășlui în România uzurpând calitatea de cetățeni români ?
Cei care au obținut această calitate , formal, **o posedă valabil ?**
dacă nu răspundem la această întrebare , înseamnă că nu o putem asana .
Altfel , noi **comitem o imprudență căutând azil pentru evrei** ,
de ex, **în favoarea statutului internațional al Palestinei .**
Micescu / 29 iul.'37

▣ Azil în Palestina ?

▣ NU este treaba României !

Noi nu ne putem permite **să ne agățăm de dreptul de azil al evreilor** ,
pentru a ne debarasa de paraziți.
În calitate de **avocat al țării mele** și al poporului meu ,
eu nu mă pot despărți de obligațiile mele profesionale și naționale,
să mă preocup numai de interesele clienților mei , fără să pierd timpul meu ,
ajutând reavoința adversarilor ce nu mă privesc.
Acesta este răspunsul meu la întrebarea pusă .
Micescu / 29 iul.'37

▣ Răspunderea guvernului : controlul naturalizării !

Există o **problemă evreească** .
Am semnalat guvernului **PNL** că **nu are dreptul să se opună**
dacă poporul cere cu îndârjire **controlul cetățeniei române**, printr-un **decret -lege**.
Guvernul a **uzurpat prerogativele** sale de **a controla naturalizările individuale** ,
printr-un demers legislativ.
Cei ce recurg la violență pentru a spolia , **nu se pot plânge de violența celui spoliat .**
Dispozițiile constituționale ce le avem de la marele Kogălniceanu
plasează **cetățenia română sub paza autorității legislative**.
Aceasta este o idee napoleoneană , care cere **o solemnitate cu ocazia actului naturalizării .**
Dacă toate profesiunile liberale , toate întreprinderile economice ,
toate posturile de comandă de care depind ideile și bogățiile , **ar deveni românești** ,
cum deja **tinde să devină presa** și cum **mă străduiesc să devină barourile** ,
Victor Antonescu ar putea să-și susțină p.d.v.
în fața Comisiei mandatare a Societății Națiunilor .
Istrate Micescu / 29 iul.1937

9.d) Corespondență : M.Af.Străine - Min.de Int - Min.Muncii, 14 aug, 22 oct.'37

/ **Evrei emigrați în Palestina** , 1919-1937 / **Diverse statistici privind evreii** /

[LD : dosare cercetate de mine în 1985 . Corespondență inter ministerială .

Aici rețin numai câteva date și preocuparea pentru această problemă,
care atestă continuitatea în timpul guvernării Goga] Doc.integr: **fișier Antisemitism**

(Arh.M.Af.Ext ., Fond 71/ 1920-1944 , Dosare speciale , An 1937-1939 , Vol. 374)

▣ **M.Af Str. către Min.de Int (Direcția migrațiunilor / 14 aug.'37**

Să se înainteze nr.evreilor emigrați în Palestina în ultimii ani .

▣ **Min.Muncii către M.Af.Str. , 22 oct.'37**

Emigrația evreească între 1932-1937

<u>Anul.</u>	<u>Nr.</u>
1932	13
1933	16
1934	69
1935	1.157
1936	893

////////////////////////////////////

(Arh.M.Af.Ext , Fond Conf.Păcii , 1947, Poblema Evreească)

▣ **Căsătorii mixte ale evreilor în 1937**

7.120 bărbați evrei s-au căsătorit cu femei de altă etnie :

174 românce; 64 unguroaice ; 16 germane .

6.828 femei evreice s-au căsătorit cu bărbați de altă etnie :

7 ruși, ucraineni , ruteni ; 31 alte neamuri .

////////////////////////////////////

(Arh. I.C., fond Casa Regală , Carol II , dosar 41 / 1940)

/ Între 1930 -1935 , au intrat în țară :

556 germani , 244 unguri , **388 evrei** , 188 alte naționalit.

Au emigrat , în schimb , **2.699 evrei** , 430 germani, 203 ung., 129 turci, 172 alte naționalit.

(Cf.Anuarului statistic , p. 79)

/ Evreii reprezintă în România 4 % din populație (19.422.000 / 1937)

/ Cifrele dovedesc că **de la instaurarea hitlerismului în Germania,**

nu a existat o emigrare în masă de evrei, în România .

(Cf. *The Jewish Chronicle* , 7 ian.'38 : "**Pericolul românesc** ")

Probl.evreească / 1937

10.d) **N.Porsena** , **Proportionalitatea Etnică** , 1937

[LD : am fișat acest articol. Nu știu dacă era o broșură sau un art. în " **Parlamentul Românesc.Răspund însă pentru ideile extrase .**]

" **Problema națională nu se rezolvă cu spargeri de geamuri la sinagogi și smulgeri de bărbi de evrei .Nici cu măsuri pripite , teatrale, care nu rezolvă nimic , ci numai alarmează spiritele , produc panică și împiedică reformele cu efect pozitiv.**

Problema națională este un act politic , nu o operă de revanșă .

Ea nu are nimic a face cu convulsiiunile de ură , cu zvâcnirile răzbunării , cu accesele de nervi .Forța ei e calmă , forța ei e demnă , forța ei e nobilă "

[LD : 15 ian.2004 . Este **cel mai frumos lucru** pe care l-am găsit scris pe această temă ; mi-ar fi plăcut să-l pun ca **moto** la acest capitol.

Numai că nu știu mare lucru despre N.Porsena. Iar în dezvoltarea ideilor sale ,

ajunge la soluții care numai calme, demne și nobile nu pot fi taxate .

Sau eu sunt bătută-n cap ! : asimilare, numerus nullus, eliminare .

El elaborează și un foarte interesant **proiect de lege "personal"**
în care își expune propria cale de **soluționare a problemei naționale** .]

N.Porsena / 1937

▣ **Reacții evreești**

[LD : În puține cuvinte , chiar dacă pur și simplu tangențiale, Porsena receptează și câteva **reacții evreești** , care au darul de a sugera **începutul derutei, al disperării sau al dramei evreești** ; mie , care aș fi vrut să înțeleg " fenomenul " și din p.d.v. evreesc, mi-ar fi plăcut să găsesc și la alți autori români , atari considerații.

Pentru că , iată evreii au și ei **părerii diferite : asimiliționiști , sioniști , sceptici**]

De curând , au început a se ridica **glasuri profetice și printre ovrei**.

Ei pretind și-și aduc aminte că sunt **< poporul profetilor >** , al **< spiritului mesianic >** .
Intelectuali de bună credință , considerând obiectiv problema , având chiar curajul s-o scrie,
sună alarma conaționaliilor lor, în ceasul al 12-lea .

Ion Eduard Fuhn cere dispariția rasei iudaice prin **< botez și asimilare >** .

A. Wilman , solicită umanității **o patrie**, unde **să se mute toți evreii de pe pământ** .

Napoleon B.Arie , discutând < sperietoarea > cu care ziarele din Săringar amenințau pe români cu **< Geneva >** , scrie că **Geneva** este **< o glumă academică >** ,
tratatele sunt < Glume diplomatice > și umanitatea **< O glumă fățarnică și sinistră >**.

(p 34 / 35)

N.Porsena / 1937

▣ **Proiect de lege: rezolvarea problemei naționale(personal)**

art. 1. Poporul român este alcătuit din :

a) Neamul românesc , sau românii majoritari creștini , nea târnat de origine de formă străină neamului lor ; în această categorie intră și urmașii străinilor naturalizați sau contopiți, deveniți etnicește români .

b) Elementul minoritar , sau diversele neamuri străine conlocuitoare , organizate ca naționalități distincte și naturalizate în bloc după 1918 .Sunt toți minoritari .

c) Străinii naturalizați individual . și rămași, ei sau copiii lor , etnicește străini .

art.2 Străinătatea sau românitatea etnică se constată prin toate semnele exterioare alke vieții sociale : limbă maternă , religie, asociații politice și culturale, căsătorie, relații etc și se poate dovedi cu orice fel de probă .

N.Porsena / 1937

▣ **Asimilarea .**

Minoritarul și străinul poate să devină "**majoritar român**" .

Există asemenea **cetățeni români de origine etnică străină** care dovedeau în mos sincer că **se identifică cu interesele și aspirațiile românești** , fără rezerve și fără reticențe.

" Nu este în interesul nostru **să ridicăm ziduri chinezești între noi și minoritari** ,
împiedicând elementele alipite sufletește de a se confunda cu noi .

Din contră, **este de dorit și necesar** ca marile **însușiri etnice și aportul de civilizație** a conlocuitorilor noștri eterogeni **să se adauge la propriul nostru patrimoniu** ,
vărsându-se ca mii de fluvii în oceanul efortului comun.

Cu alte cuvinte, **este interesul nostru să înlesnim procesul de asimilare etnică al minoritarilor** , iar **nu să-l îngrădim cu bariere** de netrecut ,

surgându-i într-o poziție de izolare și ură împotriva Statului dominant . [-----]

Pentru a fi sinceră, asimilarea trebuie să fie totală :

limbă, căsătorie, educație, religie, nume, totul trebuie să devină valah . *

Altminteri, convertirea e fățarnică , falsă, din interes :

și atunci preferăm ca individul să rămână minoritar sau străin . "

(* **art. 11** din proiectul său preconiza pentru aceasta : **căsătoria** cu o româncă (sau român) ;

botezul copiilor în rit creștin ; copii la **școli românești** ; să învețe **limba română** ;

să nu se asocieze ocult sau fătîș la organizații străine sau minoritare ;
să-și românezeze numele)

/ *Numerus nullus* pentru : ofițer , prof. de istorie , de geografie și l.română .

/ Funcționarii de stat minoritari să fie mutați în Vechiul Regat ;

/ Aplicarea principiului proporționalității în întreprinderi , profesii libere etc etc ...

N.Porsena / 1937

▣ Situația evreilor

[LD Porsena are aprecieri nu prea măgulitoare la adresa recensământului din 1930 .

El consideră că "cota minoritarilor " a fost **îngroșată tendențios (de minoritarii recenzenți !)**
și că , **dacă s-ar repeta recensământul cota evreilor ar scade .]**

" 2 milioane de evrei - 10 % din populația totală a țării - imposibil !

"Cea mai mare proporție din lume !

Ei, evreii, pretind - invocând tot recensământul din 1930 - că sunt numai 700.000

(3, 7 % din totalul populației) [-----]

Statul român încă nu a publicat rezultatul recensământului din 1930 , din p.d.v. demografic.

Vechile statistici ar indica 4 milioane de evrei ; alții spun că ar fi vorba de 5 milioane.

Nr evreilor naturalizați cu acte false se ridică la peste 500.000 !

N.Porsena / 1937

▣ Presa în mâinile poporului român !

▣ Suprimarea ziarelor iudeo -comuiste : *Dimineața, Adevărul , Lupta* .

Ea trebuie să fie în mâinile poporului român , având în vedere rolul ei de **modelatoare de conștiință** . " *Numerus nullus* -pentru minoritari

Ei pot să-și aibă presa lor , în limba lor sau bilingv.

De ex . "**Adevărul**" este ziar minoritar evreesc .

Să semneze cu numele lor veritabile : Traian Vlad - **Alter Moise** ; Matei Basarab - **Sin Ghidale** ;

Florin - **Burăh Bercovici** ; Călin - **Honigmen** .

Guvernul român să suprimă cele trei monitoare iudeo -comuniste :

Dimineața, Adevărul , Lupta .(pag. 56 -59)

N.Porsena / 1937

▣ Ipoteze și soluții posibile.

1. Regimul actual , un fel de " *laissez faire , laissez passer* " al fiziocraților ,
nu mai poate dura .

2. Uciderea în masă a tuturor populațiilor minoritare- **măsură imposibilă** .

3. Expulzarea peste graniță (4-5 milioane!) - **nu este posibilă !**

4. Plecarea de bună voie -**zădarnică speranță !**

5 .Schimbul de populație cu țările limitrofe . **O soluție ideală** .

(Așa cum a procedat kemal Atatürk) .**Să schimbăm** cu Ungaria , Iugoslavia , Bulgaria , Albania , Grecia , Rusia (nu va consimți) , Cehoslovacia .

Să dăm 5 milioane , pentru 2 milioane de români .(p. 83)

N.Porsena / 1937

Guvern Gh.Tătăărăscu . Vacanța parlamentară . Succesiunea . Alegeri . 1937

Politica curentă .

1-2 - mutat în alt loc

3.) Lotar Rădăceanu (PSD) , "Socialism și naționalism " , 1937

(Broșură . Cercul de editură socialistă, 1937, p 44)

" Înăuntrul fiecărui popor , există muncitori și capitaliști .

Și noi credem că trebuie să facem frăție de muncă și acțiune

cu muncitorii unguri, nemți, evrei, bulgari,

împotriva capitalului internațional , de toate neamurile, fără nici o deosebire " Rădăceanu / 1937

4.) Congresul tineretului PNȚ- Ilfov. , 4 oct.1937

("Dimineața" , an 33, nr. 11.060, 5 oct.1937) [Doc.integral - fișier PNȚ XV](#)

Virgil Madgearu (secretar -gral PNȚ ; șeful PNȚ Ilfov)

Virgil Madgearu / 4 oct.'37

▫ Clarificările PNȚ : # Naționalism-"românizarea"

Madgearu /

[# Naționalism]

[LD : clarificări și definiții substanțiale privind **vocabularul "naționalist"**

de totdeauna și de pretutindeni . Evitând cu sobrietate - vorbea într-o adunare populară ! -

exploatarea populistă a sentimentelor naționale ,el vorbește despre :

patriotism, idee națională, coeziune națională , românizare ,

în respectul **drepturilor individuale** și a **normelor legale,**

inclusiv de **protejare a elementului românesc.**]

" **Dacă față de guvernul liberal,** noi am avut, îndeosebi **rolul să apărăm**

ordinea constituțională subminată ,

față de organizațiile extremiste , în afară de lupta împotriva violențelor ,

a trebuit să ducem o întreagă acțiune de demascare a caracterului demagogic

al tendințelor și pozițiilor critice față de naționalismul nostru .

Aceste grupări s-au încumetat să-și asume monopolul naționalismului ,

cu tendința de a înfățișa PNȚ drept **adept al doctrinei internaționaliste .**

" În împejurări normale , **partidele politice** dintr-o țară , **se pot despărți pe orice acțiune,**

afară de ideea națională . Cu excepția **partidelor socialiste , a căror doctrină are un**

caracter internațional, cel puțin înainte de război,

ar fi răsunat în pustiu a se contesta caracterul național al unei grupări politice din orice țară"

E un simptom , ce descoperă anormalitatea stărilor sociale și politice actuale,

năzuința unor organizații politice de a confisca în folosul lor

cel mai profund sentiment al omului civilizat - patriotismul .

" Explicabil , în statele cari urmăresc după război **revizuirea granițelor ,**

acest fenomen nu-și poate găsi , în statele care și-au găsit așezarea lor națională ,

după război , nici o justificare , în afară de **manifestarea unui egoism politic feroce.**

" Firește, în țări ca România, prezența în număr atât de însemnat

a unor **minorități naționale** , formând o cincime din totalul populației și ,

în deosebi , **poziția de inferioritate economică** , în care se află **elementul românesc,**

din cauza vicisitudinilor geografice și istorice, în care s-a format și s-a dezvoltat statul românesc,

creiază o problemă națională .

" Cine nu împărtășește dorința ca Românii să stăpânească toate bogățiile țării și

prin aceasta să se chezuiască pe vecii vecilor **România Românilor ?**

Justifică însă aceasta , despărțirea Românilor între ei , în formele celei mai aprige dușmăanii , în " naționaliști " și " înstrăinați " sau " vânduți străinilor " ?

" Dacă țelul urmărit de toți , din același sentiment patriotic,

nu justifică îndușmănirea dintre frați de sânge, îndreptățește deosebirea între căile și mijloacele recomandate , o asemenea diviziune națională ?

" Comandamentul național de a păstra coeziunea sufletească între toți locuitorii țării, pentru a nu face din cei 5 milioane de cetățeni minoritari , tot atâția dușmani interni.

În caz de război, excluce acele metode de promovare a românilor , în viața economică și socială , care ar fi de natură să provoace ura între românii de sânge și minoritățile conlocuitoare .

Aceasta nu înseamnă cătuși de puțin ca , ori unde elementul minoritar ocupă posturi de comandă în economia națională , să rămână mai departe .

Este firesc ca naționali, conduși de sacrul egoism , să fie îndemnați a stăpâni ei toate posturile de comandă , de care depinde securitatea , în caz de război.

Această năzuință națională nu justifică , însă, nici o măsură ilegală sau abuzivă.

Ea trebuie să fie împlinită cu respectul drepturilor particulare , prin intervenția Statului .

Încadrat în norme legale și acolo, unde , pe această cale, particularii minoritari n-ar putea fi înlocuiți cu particularii români ,

este datoria Statului să ocupe el însuși , posturile de comandă . "

Virgil Madgearu / 4 oct.'37

▫ "Românizarea" vieții economice ,sociale, învățământ.

[LD : de remarcat că , Madgearu se ocupă exclusiv de ceea ce generic se numea

" problema națională " , ceea ce denotă că problema domina sceana politică românească .

Dincolo de nota specific opoziționist- antiliberală, Madgearu - deci PNȚ -

se delimitează de mișcările și măsurile naționalist -demagogice.

Argumentele lui sunt realiste, moderate, democratice.

Singura obiecție care i se poate aduce este absența acestor preocupări în guvernările PNȚ

Cum PNȚ nu va mai ajunge la guvernare , iar o dată cu instaurarea regimului carlist

va intra într-o lungă și neîntreruptă opoziție, iar Madgearu va plăti cu viața atitudinea sa , această expunere a lui Madgearu capătă o semnificație aparte .]

" Împlinirea țelului general al românizării vieții economice și sociale ,

nu se poate face decât printr-o acțiune de Stat" .

Programul general al PNȚ este străbătut de această idee cardinală .

Este o falsă pretențiune că noi ne-am fi modificat programul ulterior, sub presiunea evenimentelor .

Programul este și astăzi cel votat în [4-5] februarie 1935 de C. C. Executiv .

"Noi n-am respins ideea națională ca punct cardinal al programului ,

ci exclusiv formulele goale de orice alt conținut , în afară de caracterul lor demagogic.

Prin aplicarea acestui program , se inspiră din următoarele directive :

[românizare economică]

" Românizarea economică , presupune ,în primul rând, asigurarea formațiunii de

capital mobilier românesc, fără de care orice efort este zadarnică.

Formațiunea de capital românesc necesită , în primul rând, sporirea continuă și progresivă

a venitului agricol românesc, care nu se poate realiza decât prin aplicarea unui

program de raționalizare a producțiunii agricole , și a aparatului de circulație și credit ,

destinat să contribuie la asanarea agriculturii , la sporirea randamentului cantitativ și calitativ

a producțiunii și la mărirea veniturilor reale ale agricultorilor [LD : care se va produce la

Paștele cailor ! Își dezvoltă întreaga teorie economic-agrară , din care nu cred că participanții la

acea adunare înțeleg ceva : echilibrul dintre prețurile agricole și industriale marja de profit a

agriculturiiacumularea de capital românesc ... rolul Statului și al Cooperăției ...

inițiativa industrială și comercială de Stat

[românizare socială : țărănime, muncitori industriali , clasă mijlocie]

" O românizare a vieții economice nu poate deveni efectivă ,

dacă Statul nu întreprinde în același timp o largă politică socială .

Dacă se urmărește să se ajungă la **dominația elementului etnic românesc** , în toată viața de Stat, și să se așeze temelii serioase pentru **selecționarea valorilor românești** , este absolut necesar **să sporim vitalitatea națională.**

" Aceasta nu se poate asigura și dezvolta, **decât printr-o politică de Stat conștientă,** pentru **ridicarea sănătății poporului** , **în primul rând a poporului de la sate** , care reprezintă **elementul etnic cel mai pur.**

Aceeași preocupare trebuie să existe și **pentru muncitorimea industrială.**

Numai dintr-o muncitorime industrială sănătoasă poate să **selecționeze** elemente tehnice de valoare , cari să ocupe **un loc de frunte în aparatul nostru industrial.**

" În sfârșit, **dacă se voiește** ca **politica de protejire a muncii naționale** să dea roade, **se impune ca aplicarea măsurilor legale,**

să urmeze după **criterii obiective și pe temeiul unor cercetări** ,

pe de o parte , **a structurii personalului în întreprinderile străine** ,

iar pe de alta , **a calificăției tehnice a celor lipsiți de lucru.**

pentru a se lua măsuri efective de reeducare a categoriilor fără pregătirea corespunzătoare"

Calea cea mai sigură și mai ducătoare la scop ,

pentru promovarea personalului românesc ,

rămâne însă , **crearea de întreprinderi economice românești publice și particulare**

Admițând că s-ar reuși a se înlocui complet din întreprinderile economice din întreaga

țară **tot personalul străin** , adus de peste graniță, **minoritarii** , care din punct de vedere

legal se află pe aceeași poziție cu românii , vor continua a exercita

o concurență puternică și nu vor putea fi covârșiți decât prin [lipsă 2 rânduri]

Madgearu /

[**# românizarea învățământului**]

" De aceea, **întreaga acțiune de românizare** a vieții economice , **presupune un alt învățământ.**

Fără a reduce rolul pe care l-a jucat în dezvoltarea națională ,

să recunoaștem că învățământul nostru n-a reușit încă

să stârpească analfabetismul și , în deosebi , **n-a putut oferi vieții economice**

elemente cu o pregătire tehnică și cu dorința de a îmbrățișa profesiuni economice .

În special , în raport cu nevoile vieții economice , **învățământul nostru se cere radical**

transformat . Ideea directoare a reformei trebuie să fie **conformă cu nevoile unui popor** ,

aflat într-o fază de tranziție și care **este dator să-și organizeze forțele etnice**

pentru așezarea lui națională , definitivă .

" **Pentru pregătirea comercianților, meșteșugurilor și lucrătorilor calificați** ,

organizarea cu concursul și contribuția patronilor ,

a unui învățământ complementar profesional , legat de perioada de ucenicie din comerț ,

meșteșuguri și industrie , este **o imperioasă cerință.**

" **Am înfățișat acest program** mai de mult **pentru a-l expune dezbaterii opiniei publice.**

N-avem cunoștință până acum despre criticarea acestui program , capabil să asigure

mai bine **promovarea elementului românesc în economia noastră națională.** "

[-----]

Virgil Madgearu / 4 oct.'37

▣ Dezorientarea , neîmplinirile guvernului liberal : **# românizarea economică**

lacunele învățământului # problema minoritară

" **Guvernul n-a izbutit în 4 ani să inițieze o acțiune eficace**

pentru românizarea vieții economice . El s-a limitat la **plasarea personalului românesc.**

În loc să acționeze cu succes , cel puțin în această direcție ,

guvernul a favorizat agitarea problemei, făcând cor cu anume grupări extremiste

și cultivând demagogia naționalistă .

Madgearu /

[**# "românizarea" economică**]

" **Peripețiile anteproiectului de decret -lege** , elaborat în vara 1936,

de ministerul Industriei și Comerțului , **cu violarea expresă a Constituției** ,

stau mărturie despre caracterul demagogic al politicii guvernului .

"Cele două rapoarte oficiale , privitoare la aplicarea legii pentru asigurarea utilizării personalului românesc în întreprinderile particulare , pe lângă lametațiuni nedemne, despre sabotajul exercitat de cei interesați, și mărturia efectelor minimale ale măsurilor aplicate, cuprind pasagii menite să ajute mai departe agitația în jurul acestei probleme.

" Iar demonstrația cuprinsă în **recentele declarațiuni ale d-lui Gh.I.C.Brătianu [PNL -2]** că **< partidul liberal nu are trebuință nici să imite, nici să supraliciteze , nici să improvizeze >** , făcând aluzie directă la ultima **Circulară** a ministrului de Industrie [**Valer Pop**] prin care se cere întreprinderilor

de a înlocui elementele minoritare cu 50% , respectiv 75% elemente românești , este o nouă dovadă de **totala dezorientare a guvernului actual** față de această problemă . De fapt, după cum rezultă din datele problemei expuse mai sus, pe căile urmate de guvern , nici nu se poate aștepta soluționarea problemei românizării vieții economice și sociale .
Mdgearu /

[**# lacunele învățământului**]

"Chiar limitată la promovarea personalului românesc, cât timp organizarea învățământului public nu asigură producerea , în număr suficient, de **elemente tehnice românești** , nici locurile disponibile din întreprinderile existente , nu vor putea fi ocupate de români .

" Prin urmare , **dacă nu se remaniază adânc , ucenicia și învățământul tehnic aplicat** de toate gradele și **dacă nu se dă întregului învățământ o îndrumare** , care să creieze elemente capabile și aplicate spre îndeletnicirile practice, destinate să forțeze introducerea elementelor românești în viața economică , **vor rămâne material de agitație politică .**

" Din **41.307 studenți** înscriși în anul **1934/ '35** (din care **32.307 români**) , n-au absolvit diferite facultăți decât **3.707** (din care **2.848 români**) .

Deci nici 9% din totalul studenților înscriși n-au fost promovați licențiați, doctori, ingineri, arhitecți etc.

Din aceștia, în timp ce au ieșit **1.055 licențiați în Drept**, decât **428 licențiați în Științe comerciale**, **98 de licențiați în Științe agronomice**, **133 ingineri**, **271 medici umani** și **61 medici veterinari** .

" **Cu asemenea randament al învățământului superior**, lipsit complet de orice orientare , în raport cu interesele naționale, nu numai că nu se poate asigura promovarea elementului românesc, dar nu pot fi satisfăcute nici nevoile elementare de administrare a Statului.

" În locul unei preocupări serioase în această direcție , se urmează , fără întrerupere , **agitația**. **Rostul unui guvern nu este însă să agite** și nici chiar să favorizeze agitația problemei naționale, ci determinând termenii reali ai fiecărei probleme , **el este dator să îndrumeze , prin măsuri de Stat , rezolvarea loar "**

Madgearu /

[**# problema minoritară**]

" În deosebi , în situațiunea externă deosebit de îngrijorătoare , **este o gravă eroare a se stăruii înăuntru dușmănia dintre români și minoritari** , prin anume acte cu caracter demagogic, ca de ex. **recenta Circulară a d-lui Valer Pop** , **campaniile de afară** , pe chestiunea tratametului minorităților , **fără ca , cel puțin să se fi adus în fapt, printr-o atingere reală a poziției minoritarilor , o ameliorare și o întărire a poziției românilor în economia națională .**

" Este timpul ca , în locul agitațiilor sterile și a supralicitațiunii naționaliste demagogice , care coincid cu **măsuri de Stat răzlețe și accidentale** , de o eficacitate națională extrem de redusă , **oamenii de stat** , mănăți de grija patriotică a ridicării națiunii , **să cadă de acord asupra unui plan național de rezistență și de promovare a românilor pe toate tărâmurile vieții economice și sociale.**

"Fără provocarea nimănu,

fără atingerea drepturilor pe care le au toți cetățenii unui stat civilizată, printr-o politică de Stat consecventă , încadrată într-un program național **românii vor izbuti să redobândească terenul pierdut**

din cauza unor împrejurări istorice vitrege." [-----]

Virgil Madgearu / 4 oct.'37

▫ **Misiunea statului național -țărănesc :# ideea națională**

Madgearu /

[**# ideea națională**]

" **Premisele statului național-țărănesc** se desprind de la sine din **realitățile societății românești** . Iar **noua așezare de stat** , în granițele noastre etnice , fără **o afirmare a ideii naționale românești , în toate domeniile** , nu vom putea să ne împlinim misiunea noastră culturală , prin **dezvoltarea tuturor însușirilor creatoare ale geniului românesc.** "

[-----]

Congresul PNȚ-tineret , Ilfov / 4 oct.'37

5.) **Gh.Tătărăscu , Declarații , / inaugurarea fortificațiilor de Vest / Oradea , 9 oct.'37**

("Dimineața " , an 33, nr. 11066 , 11 oct.'37) **Doc.integral la fișier Guvern XIV**

Liviu Nasta (zoarist) /

Gh.Tătărăscu / 9 oct. '37

Liviu Nasta (zoarist) /

▫ **Semnificația vizitei**

Cu ocazia inaugurării **lucrărilor de fortificații de-a lungul frontierei cu Ungaria**, **Gh.Tătărăscu a adresat de la Oradea cuvântul României** privind tratativele **Micii Înțelegeri cu Ungaria** , în vederea realizării unei **destinderi adevărate** în această zonă europeană : un **pact de neagresiune** .

La 27 dec.'36 ,**Consiliul permanent** al Micii Înțelegeri, întrunit la **Geneva**, sub președinția lui **Victor Antonescu** , constatase **identitatea perfectă de vederi** a Cehoslovaciei, Iugoslaviei și României în această problemă .

În conferința ulterioară a Micii înțelegeri (**Sinaia**) a fost adoptată hotărârea ca **negocierile cu Ungaria să fie duse absolut solidar de către cele trei țări** .

Cehoslovacia -are probleme grave cu minoritatea germană ;

Iugoslavia - este în plină operă de consolidare internă ;

România - avea **pe prim plan problema minorității maghiare** ;

Chestiunea negocierilor cu Ungaria care oferea , în **schimbul unor concesi legislative , un pact de neagresiune** , trebuia **privită și cântărită de România , cu multă prudență** .

[-----] **Cercurile politice maghiare așteptau** cu un viu interes discursul lui Tătărăscu .

La Oradea, a fost trimis un corespondent special al agenției oficiale **" Magyar Tavizat"**

Preasa maghiară din Ardeal, și-a trimis corespondenții la Oradea, publicând discursul integral .

////////////////////////////////////

▫ **Programul vizitei**

▫ **Participanții : biserica ; armata ; societatea civilă ; org . politice**

Cu trenul ministerial , Tătărăscu , însoțit de g-ral **Ilasievici** (ministr.Apărării) au sosit **la Oradea** , vizita transformându-se într-o importantă **manifestație politică și națională** Orașul de frontieră le-a făcut o primire deosebită .

În gară , au fost prezenți : toți **parlamentarii din nordul Ardealului** ;

episcopi ai bisericii românești - mitropolitul **Nicolae Bălan** , **episcopul Frențiu** (unit)

și episcopul Nicolae Popovici (ortodox) ; **autorități din jud. Bihor, Satu -Mare ,**

Maramureș și Cluj ; sute de **intelectuali** ; **grupuri de țărani** din satele jud.Bihor ;

reprezentanții unor **grupări minoritare** ; **cadrele organizațiilor liberale din Ardeal**.

Pe șantierul fortificațiilor, cu ritual specific de inaugurare ,

ofiterii au oferit lui Tătărăscu un dar : o cazma și o mistrie din aur .

În sala cinematografului " **Dorian** " s-a desfășurat o **ședință festivă** .

Au vorbit : reprezentanții diferitelor culte : **Episcoul ortodox Nicolae Popovici** - care declară că **biserica este alături de guvern și de armată** , pentru consolidarea statului român și apărarea hotarelor ; **Episcopul Frențiu** (biserica unită) ; **Episcopul Fiedler** (biserica romano-catolică) , **episcopul Czernick** (bisrica reformată) , **Ulman Ștefan** (comunitatea israelită ortodoxă) Generalul **Banciu** - despre fortificații ; **dr.Mihăescu** - în numele magistraturii ; **Ion Băncilă** - prefectul județului ; **Petre Fodor** - primarul orașului ; **Victor Gherman** , în numele intelectualilor grupați în " **Casa Națională** " Apoi a vorbit **Tătărescu** . Apoi a avut loc un **banchet** . Apoi a vizitat **Muzeul și biblioteca " Cele trei Crișuri "** ; Apoi a vizitat **expoziția -târg a halei de comerț** . Apoi a vizitat **aeroportul** . Apoi **Tătărescu** a asistat la **consfătuirea Delegației Permanente a org.liberale** . Seara a plecat cu trenul guvernamental spre **Sibiu** .

// [-----]

Gh.Tătărescu / 9 oct. '37

▣ **Conviețuire normală cu minoritățile**

" Vorbind într-un oraș cu importantă minoritate națională , țin să declar că, voim **să consolidăm raporturile de conviețuire normală** și de **încredere reciprocă** cu minoritățile înglobate pentru totdeauna în Statul nostru național , **cu minoritățile pe care istoria le-a așezat de veacuri în cuprinsul hotarelor** stăpânite de **neamul nostru** . " **Căci noi voim să uităm toate nedreptățile** ce ridicaseră în trecut zidul vrăjmășiei istorice și , călăuziți de suflul vremurilor pe care le trăim, și **în cadrul legilor noastre** , izvorâte din **echitate și dreptate** , dorim **să asigurăm acestor minorități** toate condițiile necesare **liberei lor dezvoltări** .

" Cât privește **neînțelegerile și dificultățile** care se ivesc în chip firesc în raporturile dintre majoritate și minorități, ele **pot fi întotdeauna soluționate** în atmosfera creată de cel mai larg **spirit de înțelegere și de conciliere** .

" Beneficiind de acest tratament, **minoritățile au însă și datoria să nu uite în nici o împrejurare că trebuie să-și îndeplinească cu loialitate toate obligațiunile ce au față de Staul Român**, și că, printre aceste obligațiuni , **cea dintâi este să-și însușească toate interesele și aspirațiile acestui Stat**, care **le cheazășuește cu jefă : limba, credința și propășirea lor**.

Gh.Tătărescu / 9 oct. '37

▣ **Minoritățile și promovarea elementului românesc**

"Deopotrivă, **minoritățile sunt datoare să nu privească piezis opera de promovare a elementului românesc**, care , mai ales în provinciile unite, trebuie **ajutat** pentru a putea atinge **nivelul de dezvoltare materială și culturală revendicat de elementul majoritar , în orice Stat Național**.

" Opera aceasta de promovare , **opera aceasta de reparare istorică** , care a fost începută de guvernarea noastră și care **va trebui să fie continuată** de toate guvernările de mâie, **NU A FOST ȘI NU VA FI NICI O DATĂ EXECUTATĂ PRIN ACTE SĂVÂRȘITE ÎMPOTRIVA MINORITĂȚILOR** .

Asupriții de ieri, nu se vor transforma nici o dată în asupritori .

" În schimb **minoritățile înșile**, dând **dovadă de înțelegere** , trebuiesc, în propriul lor interes, **să colaboreze cu sinceritate la executarea acestei opere de reparație**, contribuind astfel la **eliminarea din raporturile lor cu majoritatea națională, a ultimelor rămășițe de neînțelegere și discordie**. "

[----- **apel la solidaritate națională pentru fortificarea granițelor** -----]

" **Fortificarea granițelor țării trebuie să fie opera colectivă** a tuturor românilor .

Opera aceasta trebuie **să fie și un simbol**.

Fiecare român să așeze o piatră sau o lopată de pământ

pentru ridicarea **brâului de apărare** care va cheazășui **intangibilitatea teritoriului**.

" Cine nu poate aduce această contribuție **cu brațele**, să o aducă **cu averea-**

fiecare după imboldul său și fiecare după putința sa.

Astfel, **fortificarea fruntariilor**, va fi cel mai înălțător prilej pentru **afirmarea solidarității naționale**. Îndrept acest **apel către toate conștiințele românești**. "

Tătărascu la Oradea / 9 oct.'37

6.) Întrunirea PȚR - Brașov, (reprezentanți ai diverselor județe) , 17 oct.'37

Vasilescu , Radu Olteanu, Vlad Dimitriu , Tudor Ionescu,

Dem Dobrescu, lct.col. Petrescu, D.Băltărețu. Grigore Iunian

("Dimineața" , 19 oct.'37 ; foto Gr.Iunian și Dem.Dobrescu) Doc.integral -fișier PȚR II

[LD : ba părea **filo-minoritar** , ba **contesta dreptul minorităților** de a avea partide politice ;
ba era democrat pluri- partidist, dar **singurul partid democratic era PȚR !**]

av. Radu Olteanu (președ. Brașov)

Dem Dobrescu (? București ?)

Grigore Iunian

av. Radu Olteanu (președ. Brașov) / 17 oct.'37

▣ Principiile radical-țărăniste .

Un bun naționalist trebuie **să aibă grijă ca țara să nu fie călcată în picioare** ,
ca **să înceteze lupta dintre muncitorii de orice origine ar fi** .

"Minoritarii, dacă vor să fie cetățeni întregi, **să vină alături de noi, să sprijine democrația**.

Nu se formează sufletul unei nații , semănând ură.

////////////////////////////////////

Dem Dobrescu (? București ?) / 17 oct.'37

▣ Minoritarii : buni și răi

Românul nu urăște pe străin, **dacă e un cetățean loial** , ci pe cei care aduc învrăjbire. .

Mulți din cei ce fac naționalism, îl fac pentru a nu se vedea că ei înșiși sunt străini .

Noi zicem minoritarilor : v-a adus Dumnezeu să trăiți în această țară .

Veți putea trăi în această țară dacă veți fi alături de democrație .

Ungurilor le spunem : **nu priviți peste hotare** , unde vedeți

cel mai mare **banditism politic prin dictatura lui Horthy** .

Le mai spunem minoritarilor : vom fi buni cu cei mai buni ; cu cei răi, vom fi mai răi ca ei .

E natural să **vrem întărire elementului românesc** , dar **nu vrem să nedreptățim pe minoritari**

////////////////////////////////////

Grigore Iunian / 17 oct.'37

▣ Suntem 19 milioane de cetățeni .

▣ Minoritarii - integrați în națiunea română .

Ne acuză că suntem iudeo-fili, dar suntem cu conștiința împăcată,

căci noi luptăm numai și numai pentru neamul românesc. [-----]

Avem 19 milioane de cetățeni .Din aceștia, **5 milioane sunt minoritari**.

Noi trebuie **să luptăm pentru a integra aceste minorități politicește în națiunea română** .

Noi suntem contra partidelor minoritare ,

care trebuie **să se integreze în partidele democratice românești**

////////////////////////////////////

Întrunire PȚR / Brașov / 17 oct.'37

7.) Autor ?, *Partidul Agrar* [C.Argetoianu] , 31 oct.'37
(Rev." *Parlamentul Românesc*" - (11-20) dedicat partidelor politice)

C.Argetoianu /

▣ Programul PNA

[-----]

[Protejarea elementului românesc]

Partidul Agrar este, prin însuși rostul său, **un partid naționalist** .

În repetate prilejuri ,**Const.Argetoianu** a afirmat **drepturile elementului românesc de a ține în mână toate firele de conducere pe toate tereneurile activității naționale și necesitatea restabilirii echilibrului în favoarea elementului românesc.**

" **Poporul românesc** - spunea într-o conferință Argetoianu - **a câștigat** fără îndoială , într-atâtea veacuri de **jertfe și de suferințe**, **dreptul unei situații dominante pe pământul pe care l-a cucerit și l-a apărat** cu prețul atâtor sute de mii de vieți " .

[Minoritățile]

Problema raporturilor cu minoritățile etnice **trebuie definitiv rezolvată și închisă pentru totdeauna**. Minoritățile etnice **au dreptul** : la **ocrotirea muncii, credinței, limbii și școlilor ei** .

Ele au , **de asemenea, datoria să apere existența statului român** ,
cu toate jertfele, alături de noi toți"

C.Argetoianu / 31 oct.'37

8.)N.Porsena , *Vaida & compania*

(Rev." *Parlamentul Românesc*" - (11-20) dedicat partidelor politice)

Doc.integral la fișier Fr.Românesc - I

[-----]

N.Porsena /

▣ Frontul Românesc : principiul naționalist

▣ Al.Vaida -Voevod

" **Toți, sau aproape toți**, sunt **oameni politici, luptători cunoscuți**, cari **au militat în Partidul Național -Țărănesc** , înainte de ruptura d.lui Vaida -Voevod , pe tema **programului internațional** .

" Faptul că **acești prieteni și-au urmat șeful** într-o **întreprindere de hazard , de risc, și incertitudine**, și poate de ruină politică, numai **de dragul unui principiu naționalist**, unei **înflăcărări sufletești** pentru **marea cauză a neamului întreg** , **denotă fără îndoială la dânsii o stare de conștiință mai înaltă** , foarte **îndepărtată de vulgarul oportunism**.

De aceea, **sunt relativ puțini** aceia care **au avut curajul să se smulgă de lângă steagul și ideologia clubului** , care, **dacă nu mai reprezintă un ideal, era în orice caz o afacere** . [LD : **astfel despre PNȚ !**]

[-----]

Frontul Românesc este astăzi singura grupare ce reprezintă posibilitatea naționalismului la guvern .

Odată **înscăunat** , din sânul lui **se vor releva desigur valorile proaspete** , cu care se va putea **întreprinde opera guvernării și realizarea programului** .

[-----]

N.Porsena /

▣ I.Gr.Periețeanu în Fr.Rom.

Printre alte valori ale echipei d-lui Vaida , vom pomeni pe dl **av. I.Gr. Periețeanu , președintele Uniunii avocaților din România.**

Acesta nu-i un elector .În politica propriu-zisă lucrează foarte puțin.

Însă , **lui i se datorește** în bună parte **realizarea** de necrezut a **proporționalității etnice în barourile românești** , începând cu "**numerus nullus**" , până la atingerea cotei .

N.Porsena /

▣ Importanța electoralului

▣ Între votul universal și cel cultural

[-----]

" După o coaptă gândire , autorii Constituției de la 1923 au instaurat **votul universal , ca o condiție a întăietății elementului nostru național.** [LD ?!]

Dacă s-ar fi acordat culturii primatul unui vot plural , așa cum au cerut unii , aceasta ar fi însemnat majorarea maselor românești , în mare parte analfabete , de către **minoritarii superior evoluți pe scara culturii.**

De aici , **necesitatea votului universal egal** ; de aici existența Electoralului .

" **Mânate de apetituri egoiste** , ambele partide de guvernământ din ultimul deceniu (liberali și țărăniști) , **au coborât electoralul în noroiul tuturor compromisurilor , cu toate minoritățile** , cărora , în schimbul voturilor , **le-au dat drepturi cu kilogramul și avantajii neprevăzute în tratate** , și toate în **paguba elementului românesc.**

Este pentru aceasta de vină electoratul ? Nu , **oamenii care-l aplică în viața de Stat .**

Electoralul este **organizarea propagandei unei idei** , în vederea ajungerii la guvern , pentru punerea în practică a acestei idei .

Mai toți sau mulți din marii oameni ai Istoriei au fost electori .

(Ex , în epoca contemprană : Mustafa Kemal , Hitler)

Electoralul , prin **caracterul de concurență pe care-l comportă** ,

va aduce întotdeauna cu el **o cantitate de minciuni , de promisiuni irealizabile , cu atâtmai periculoase , dacă se și realizează !**

N.Porsena / Fr.Românesc / 31 oct.'37

9.) **I.Mihalache , Expozeu ,Comitetul Executiv PNȚ ,/ demisia din președinție / 24 nov.'37**

Iuliu Maniu - Cuvântare / **reales președinte** /

(" Dimineața " , 25 nov.'37)

Iuliu Maniu / 24 nov.'37 / retro' iun.'31

Iuliu Maniu / 24 nov.'37 / retro' iun.'31

▣ **Semnificații :**

▣ **Demisia lui de la președinția PNȚ (22 iun.31)**

[LD : iată de ce îmi este greu să apreciez atitudinile complicatului Iuliu Maniu.

Am recitat împrejurările în care **a demisionat în iun.'31.**

[LD : revezi **demisia lui** de la președinția PNȚ , din Parlament , din șefia PNȚ-Ardeal , cu retragerea din viața publică , Bădăcin etc. , după căderea guv.GGMironescu , instalarea guv Iorga , alegeri parlamentare .Considerată ca o gravă greșeală , apreciată de unii ca marcând încheierea carierei politice a lui Maniu ...

la **Fișier PNȚ- IV - / legislatura Iorga -Argetoianu .]**

" **Ai binevoit a spune că-mi dai o comandă.**

Trebuie să spun că n-am crezut în viața mea că mi se va da o astfel de comandă și n-am crezut că țara românească va ajunge în așa grea situație încât eu va trebui să primesc să satisfac o comandă atât de departe de gândul meu , de stăruințele mele.

" După 12 ani de președinție a acestui partid [1919] , la un moment dat , [22 iunie 1931] nu obosit, nu dezgustat , nu din indiferență față de marile țeluri pe care le urmărește partidul, nu din nesimțire față de soarta acestei țări, nu că nu mă simțeam capabil de muncă , ci fiindcă credeam că altul poate face mai mult , că poate face mai bine decât mine , și că poate să aplice metode pe care eu nu le știu , pe care eu nu le pot aplica, mi-am dat demisia din președinția de partid.

"Și atunci, rugămintele dvs au fost zădarnice ca să nu duc la îndeplinire această hotărîre. Am dus-o. Am spus prietenilor mei [1931] :

< ...am fost în lupta politică din tinerețe. Am făcut tot ce omenește este posibil , după modestele mele puteri, să satisfac îndatoririle impuse.

Va judeca lumea și istoria , dacă va avea vreme să se ocupe de faptele mele, dacă am îndeplinit cu cinste misiunile încredințate ,

sunt hotărît să nu mai iau parte , în viața politică și în viața publică a statului român , în nici un fel de calitate. Vreau ca liniștit, din depărtare , să mă delectez

de felul cum înflorește țara românească , națiunea română , constituită într-un stat unitar, puternic și frumos, cu atâtea jerfe și muncă uriașe ! >

Și am mai spus :

< Ferească Dumnezeu să vină ceasul în care eu voi crede că țara este în atât de mare pericol .

Încât eu trebuie să-mi pun din nou munca mea de om politic în serviciul partidului meu și al țării mele . >

[-----]

Iuliu Maniu / 24 nov.'37

▣ Ideea națională .

▣ Încurajarea elementului românesc

[LD : da, este terenul pe care Maniu este o forță. Judecată dreaptă, gând limpede exprimat, dreptate pentru neamul românesc, fără nedreptățirea altora.]

" Ca să putem face însă aceste lucruri [din politica externă] , trebuie înainte de toate , ca însăși elementul românesc , constituintorul acestui stat ,

să fie în situația morală politică , socială, culturală și economică,

ca să poată conduce cu autoritate , în această direcțiune , statul său creat cu jertfele sale.

Ce urmează de aici ? Urmează că statul român , și noi înainte de toate,

să susținem ideea națională ; dar ideea națională nu numai în ceea ce privește forma exterioară , că avem statul nostru național, ci să-i dăm și conținutul într-adevăr național,

și prin acest conținut să ridicăm poporul românesc

care a suferit asuprire și a rămas în urma altor popoare .

" Partidul nostru, la înfăptuirea sa din 1848, a avut ca bază ideea națională ,

nu numai în sensul politic de libertate și de independență națională ,

ci și în sensul social și economic, ca poporul să fie ridicat din punct de vedere cultural și național.

" Domnilor, sunt obișnuit să vorbesc clar. Vă declar dvs , în mijlocul vâltorilor demagogiei care se aruncă în multe părți ale țării, că eu nu sunt entuziast și nu sunt nici un fel de anti .

Eu sunt pro- pentru neamul românesc (aplauze)

Eu nu sunt dușmănos față de nimeni ; nu persecut pe nimeni . Nu fac nedreptate nimănu.

Dar sunt pentru ridicarea elementului românesc , pentru întărirea lui,

și sunt pentru ideea că statul român național , cu toate forțele sale ,

trebuie să ajute elementul românesc (aplauze)

" Nu vreau nedreptate .Nu vreau nici lipsirea nimănu de drepturile sale născute

În momentul când a venit pe lume . **Eu sunt pentru dreptate** nu din măriime ,
ci dintr-o pornire sufletească , care este o **predispoziție individuală** a firii mele
și pentru că știu că **dreptatea este caritatea rațiunii**. (aplauze)

Dreptatea este caritatea inteligenței, adică , creierul îți arată , sprijinit pe suflet,
să nu faci ceea ce este nedrept, fiindcă se răzbună.

Ce a fost monarhia austro-ungară , decât o perpetuare a nedreptății ?

Care i-a fost soarta ? S-a distrus.

**" De aceea, domnilor, eu aş crede că statul român ar trebui să inaugureze
o politică de stat prin care , în mod organic și sistematic,
să protejeze elementul românesc, ca să refacă ce a pierdut prin împilări de secole.**

**" Sub regimul nostru nenorocirea care este ? Eu care trăesc într-o provincie ,
acum unită cu țara mună, cu durere trebuie să constat că în 20 de ani ,
de când este România Mare, pe lângă toate declamările naționaliste,
pe lângă toate exagerările pasiunilor necontrolate,**

**elementul românesc în materie culturală, în materie economică și socială,
a progresat minimal de puțin. Trebuie făcut astăzi ceva.**

Eu vă asigur că **dacă am fi avut PNȚ o guvernare de 4 ani și nu ar fi fost înlăturat**
când era mai bine aranjat pentru o lucrare sistematică,
elementul românesc n-ar fi astăzi în starea în care se află.

" În sensul acesta concepem ideea națională, nu ne va putea nimeni învinui de nedreptate.
Nici nu va putea nimeni spune că nu suntem vrednici să guvernăm țara în care suntem.

Aceasta se poate face, și trebuie făcut, fără însă a persecuta pe alții ,

care nu vor putea lua în nume de rău că nu vor putea avea
**protecțiunea nedreaptă pe care au avut-o secole de-a rândul ,
care n-au știut-o folosi nici pentru ei, nici pentru a câștiga respectul lumii.**

" Păstrez pe masa mea la Bădăcin, un cadou dat de prietenii mei acum 30 de ani [1907] ,
după terminarea unei lupte crâncene .Sunt semnați pe acest cadou Goldiş - fie iertat ! -

Ștefan Pop, Suci, Alexandru Vaida *, fratele Marșeu și prietenii noștri lancu și Velici din Arad
.Ei au scris pe acest cadou al meu lozinca de totdeauna :

< Strașnic în luptă, mărinimos în pace ! > (aplauze)

**Vai de acea națiune, vai de acel partid, vai de acel comandant , vai de acel general,
și vai de acea trupă , care va fi mărinimoasă în luptă și strașnică la pace !**

Va pierde războiul și la masa verde va fi compromisă . "

////////////////////////////////////

***Notă LD : totuși ce spune N.Costăchescu despre Vaida :**

/ MSR a dat mandat președ.I.Mihalache să formeze guvernul,
pe baza Programului minimal [19 nov.'37] ,
cu condiția absolută a unei înțelegeri cu Vaida și Frontul Românesc.

Imposibilitatea colaborării cu Vaida :

**PNȚ este un partid cu un program,cu o credință,cu un scop, cu unitate de conducere,
unitate de aspirație.** Dacă făcea colaborarea,rezulta un guvern "cu elemente care credeau
unele într-un fel,altele în alt fel", un guvern "fără omogenitatea necesară":

**În politica externă,pe cînd PNȚ are o politică clară,consecventă, a alianței cu țările din
Apus,democratice,cu parlament,fără dictatură, cu respectul tratatelor,
cu Anglia și Franța,deci;**

**Alex.Vaida vorbește "cu nemții" la Galați , cu " franțujii" la Sibiu, cu telegramă lui
Mussolini,și acum lui De La Roque!**

Ar fi însemnat **să guvernăm cu două garnituri de miniștrii !**

**În politica internă, PNȚ,ca partid al muncii,respectuos față de Constituție, contra apucăturilor
dictatoriale...**

**Alex.Vaida se numără printre partidele de dreapta și nu ar fi ieșit un guvern
omogen,de conlucrare armonică,ci cu măsuri care s-ar fi bătut cap în cap.**

"A fost mai bine că am refuzat o atare guvernare ("Dimineața " , 24 nov.'37)

////////////////////////////////////

lul.Manu / 24 nov.'37

10.) **Corneliu Zelea Codreanu** , *Circulări și Manifeste* , 1927-1938 ,

Colecția "Europa" , **Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 30 nov. 1937

▣ **Acordul electoral cu Iuliu Maniu și Gh.Brătianu (p. 220 - 223)**

(* **Declarații** apărute în "*Buna Vestire* " , 30 nov. - care lipsesc din alte ediții - nota editorului)

" Domnilor ziarști,

Știți că **am încheiat un acord** cu dl **Iuliu Maniu și Gh.Brătianu !**

[-----]

DI Maniu spune că partidul său

va aduce justiție și toleranță pentru minorități.

Eu sunt pentru JUSTIȚIE , fără TOLERANȚĂ .

Pentru că **am tolerat așa de multe încât suntem pe patul de moarte.**

Mișcarea Legionară va aduce justiție pentru români.

Vorbesc despre **aceiași justiție de secole înfrântă în defavoarea Neamului Românesc ,**

vorbesc de **acele drepturi milenare ale românilor , pe care ei trebuie să și le recucerească ,**

și care , după cea mai severă aplicare a justiției , **nu au a le împărți cu nimeni.**

Și mai cu seamă **nu există nici o justiție care să ne oblige a împărți drepturile noastre de stăpânire și de conducere a țării , cu jidanii .**

CZCodreanu / 30 nov.'37

11.) **Gr.Iunian**, Expozeu :*PRT și problemele politice* , Cernăuți, 29 nov.'37

("Dimineața " ,an 33, 1 dec. 1937)

Gr.Iunian / 29 nov.'37

▣ **Minorități**

Cum este posibil ca **un partid [PNT]** care **se pretinde democrat** ,

să facă **un pact imoral** ca cel făcut cu d. Codreanu ?

PTR este pentru o **politică fermă și democratică**, prin **respectul dreptului** la gândire al tuturor

, prin **respectul limbii și religiei**, printr-o conlucrare a tuturor , **fără deosebire de naționalitate**

și confesiune . " E nevoie azi mai mult ca oricând

de o **politică de înțelegere între toți cetățenii țării. Facem această politică nu de dragul**

minorităților, ci de dragul țării noastre . Aceasta este politica cu adevărat naționalistă ,

căci **ar fi o nebunie să luptăm pentru desființarea minoritarilor** .

Trebuie să căutăm mijloacele ca din ei **să facem cetățeni pașnici , cetățeni iubitori ai țării** ,

căreia **să-i apere integritatea hotarelor.Nu o opolitică de învrăjbire ,**

ci o politică de înțelegere și de înfrățire . Iată comandamentul zilei .

Nu renunțăm însă la dreptul de a apăra elementul etnic românesc.

Aceasta nu înseamnă însă **să prigonim celelate elemente din țară**

care **au și ele dreptul să trăiască aici , ca și elementul etnic românesc.** "

Gr.Iunian / 29 nov.'37

12.) **Victor Puiu Gârcineanu** , *Din lumea legionară*, [**probabil'36-'37**] , 1940

Biblioteca tânărului legionar. Serviciul propagandei scrise [-----]

Fișier Garda de Fier, VII-bis (scrieri)

Vict Gârcineanu

▣ **Mesianism românesc.**(p. 24 - 31)

" Spre deosebire de marea masă a românilor, **legionarii trăesc cu conștiința unei înalte**

nobleți românești. Atitudinea aceasta de nobleță românească rezultă, desigur, din **convingerea indiscutabilei valori morale** pe care a reprezentat-o totdeauna , prin structura lui, **sufletul neamului românesc.** [-----]

Prin realizarea mișcării legionare , a structurii ei, a marilor ei axe spirituale, a supremei sale înălțări spre Dumnezeu, **sufletul românesc dezvăluie puteri sufletești nebănuite de adânci și de complexe, și își fixează o poziție** în momentul de azi al Europei, care e însăși **poziția de axă** în jurul căreia

urmează să se întoarcă mișcarea istoriei de azi înainte. [-----]

Toate marile mișcări colective moderne **sunt mistice , nici una nu e spirituală.**

Fascismul , are mistica statului - patria luată ca realitate materială.

Hitlerismul , mistica rasei - sângele ca valoare în sine

Comunismul , mistica goală a colectivului - colectivitatea ca valoare în sine.

Toate trei sunt **mișcări mistice** cu **obiective omenesti.**

" Abia **legionarismul realizează pentru prima dată în istoria modernă , o mișcare colectivă spirituală ,**

pentru că numai legionarismul se înalță până la Dumnezeu. [-----]

Ei bine , **faptul acesta e hotărâtor pentru poziția românească în perspoectivele istoriei** care se deschid. Pentru că , **pe acest drum, al căutării colective a lui Dumnezeu , vor trebui să vie după noi toate neamurile.** [-----]

Ei bine, **pe drumul acesta al reîntoarcerii oamenilor către Dumnezeu ,**

neamurile ne vor găsi pe noi ca învățători.

lată dar, înălțimea unică a ceasului românesc de azi. [-----]

" **Cum să nu ia coloratură mesianică , tensiunea de suflet a unei mișcări colective , a cărei finalitate ultimă stă în aceste cuvinte :**

< Ţelul final al neamurilor este viața ?

Dacă este viața , atunci **nu interesează mijloacele** pe care neamurile le întrebîncează spre a și-o asigura. Toate sunt bune, chiar și cele mai rele.

Ţelul final nu este viața, ci ÎNVIEREA .

Învierea neamurilor înaintea tronului lui Dumnezeu. > (Cartea Căpitanului, p.425)

" **Dați-vă seama , domnilor români nemesianici , ce înălțime uluitoare de suflet e aici , ce puteri adânci se încordează lăuntric și nevăzut , ca să ajungă la expresia acestor cuvinte .**

Ei bine domnilor , **înălțimea aceasta de suflet n-o mai găsim nicăeri împrejurul nostru și nici o dată , în cursul mileniului care a trecut.**

" **De la Hristos, nimeni n-a mai pus atât de înalt și definitiv,**

accentul vieții în transecendent . Nimeni n-a mai urmat învățătura lui

pentru a înalța colectivitatea la aceste orizonturi nesfârșite . [-----]

Cum să nu ia o coloratură mesianică mișcarea legionară ,

pe care o frământă astfel de puteri sufletești ?

Și cum să nu se proiecteze un mesianism românesc , de la astfel de înălțimi și din conștiința unei poziții spirituale așa de unice în manifestarea de suflet a popoarelor europene ?

[-----]

Gârcineanu /

▫ **Regionalismul și iredentismul.**

" **Aa ! vă mai întrebați ce importanță politică** poate avea acest **mesianism legionar ?**

lată: Sunt **două probleme esențiale** ale politicii românești de la război încoace :

1.Separatismul politic al românilor din provinciile alipite - acel regionalism care e, de la război încoace , spaima , acoperită sau mărturisită , a tuturor momentelor dificile ale politicii românești

2. Tendințele centrifuge ale minoritarilor cari năzuiesc spre **alte idealuri naționale** decât cel românesc.

Acestea sunt **problemele vitale ale statului românesc** , căci în ele stau

însăși condițiile de existență politică ale acestui stat .

" **Soluția lor stă în spiritualitatea și în mesianismul legionar .**

Prima problemă a și fost rezolvată în spirit legionar.

Generația tânără de legionari din Ardeal nu știe ce înseamnă regionalism.

Cine cunoaște bine Ardealul, știe că **generația tânără a Ardealului trăește cu o singură obsesie : misiunea legionară a neamului românesc.**

Iar a doua problemă , **problema minorităților , se va rezolva numai atunci când mesianismul legionar**, adică această înaltă stare de conștiință românească, **va cuprinde întreaga masă a neamului nostru** .[-----]

Atunci **își vor da seama și minoritarii că trăesc în țara unui neam nobil.**

A singurului neam care s-a ridicat cu tot sufletul său în Sus, spre Dumnezeu ,

într-un moment istoric în care toate celelate neamuri îl căutau orbește și nu puteau încă să-și mărturisească căutarea lui.

Atunci vor simți toți străinii că în sufletul acestui neam sunt energii și înălțimi spirituale unice.

De care vor avea și ei nevoie pentru sufletul lor propriu.

Problema minoritarilor se va rezolva atunci prin respectul și iubirea care se vor naște în ei pentru valorile neamului românesc.

" **Dar până la această răsturnare de poziții spirituale, nu se poate face nimic.**

Ce putem face cu **un neam ca Sașii** , care au o așa de înaltă conștiință a valorii lor culturale , a **valorilor exclusiv germanice ?**

Ce putem face cu **stăpânirea materială românească în Basarabia**, atâta vreme cât **asupra sufeletului ei mai stăruie** și va mai stăruii misterioasa atracție a **mesianismului rusesc ?**

Împotriva mesianismului rusesc și a oricărei alte atitudini de mândrie etnică minoritară , nu putem opune decât o singură putere : mesianismul românesc. "

Victor P.Gărcineanu , 1936 sau 1937

13.) **Al.Vaida -Voevod, Manifestul Frontului Românesc, 1 dec.'37**

("Dimineața" , 3 dec.'37)

[LD : dau atenție acestui program , pentru că , **Vaida** , fiind unul din **sftnicii apropiați ai lui Carol II** - la fel ca **Iorga** - multe **părți din programul său** , chiar și **concepte și denumiri** (ex.Frontul Renașterii Naționale) **vor constitui puncte programatice ale regimului carlist** .
Ce a fost , în fond , **Frontul Românesc ?**

O grupare " personală " , formată din **oameni leali** unui **fost prim-ministru** , unui **fost lider** marcant din **PNT** , din **Ardeal** , cu **legături în diverse ierarhii** , care și-a avut **ideologia și tradițiile în Transilvania** (până în 1918) , în **fostul PNR** (după 1918) , și - atât cât a fost - în **partidul și guvernările PNT** (după 1928) .

Din anumite puncte de vedere , **Vaida și-a depășit** , treptat-treptat , și mai ușor , (decât Maniu , spre ex.) **mentalitățile regionaliste ardelenesti** , și chiar **a crezut în necesitatea consolidării unității naționale** .

Și atunci ... ce era diferit la Fr.Românesc față de PNT , spre exemplu?

Accentul naționalist pus pe **ideea devenită**, atunci, **prioritară: România a Românilor !**

Asemănătoare altor grupări naționaliste, **diferită** prin căile și metodele preconizate .]

Doc.integral : fișier **Frontul Românesc -Vaida**

Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37

Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37

▣ Programul Frontului Românesc

Numerus valahicus

" Astfel, vom propovădui cu hotărârea de totdeauna , **principiul proporționalității etnice** , < **numerus valahicus** > - prin care vom înnoi și întări așezarea statului nostru .

Vom continua să afirmăm **primatul muncii românești** (etnice) ,

care va trebui **să-și găsească realizarea în toate sectoarele muncii** .

[-----]

Naționalizarea orașelor

" **Naționalizarea orașelor** prin așezarea în cuprinsul lor a **meseriașilor și negustorilor români** , **promovați și ajutați puternic de stat** ,este una din **țintele noastre esențiale** .
Vom continua să afirmăm **nevoia creditului masiv și ieftin** pe seama plugarilor, a meseriașilor, negustorilor, și a tuturor claselor sociale și categoriilor profesionale muncitoare și producătoare.
[-----]

Scoala și cultura

" Pentru a face să renască în școală **spiritul sănătos național**, vom stărui întru împlinirea unuia din **punctele de temelie ale programului nostru** .
Cât mai mulți copii de la țară să fie trimiși la studiu și instruiți pe cheltuielile statului, ca astfel să ne făurim **păzitorii pricepuți și devotați ai culturii și spiritualității românești** , **astăzi falsificată** îngrijorător de numeroșii **intruși în câmpul vieții noastre spirituale** .
[-----]

Minoritățile

[LD : la fel ca și Goga -Cuza , Vaida împarte minoritarii în "**băștinași**" și "**intruși**" , vizând în special pe **evrei** - nu pe cei "**pământeni**" - pentru care cerea **revizuirea cetățeniilor frauduloase , eliminarea capitalului internațional exploator]**
" În politica minoritară , **Frontul Românesc își păstrează neclintit punctul său de vedere : **Liberă dezvoltare economică , culturală și socială** , pe seama **minorităților băștinașe** .
Curățirea solului național de elementele intruse și așezate aici fără temelii legale. Sforțări stăruitoare pentru **a repune elementul majoritar etnic în drepturile sale firești și a-l emancipa din robia capitalului internațional exploator . "**
Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37**

▣ **Democrație națională**

" **Dreptatea istorică** ne poruncește să ne preocupăm în primul rând de Români, căci **ei au fost cei oproșiți în veacuri** .
Și fiind că ei sunt **majoritatea**, țara trebuie să fie **guvernată și administrată de ei**, neavând a împărți **guvernarea cu alții**.
Această **democrație națională , românească**, e singura reală și logică, cealaltă, **susținută de streini sau de elemente pretinse românești dar inconștiente , nu e democrație , ci plutocrație sau arhicrocrație** , **puterea câtorva, stăpânirea streină , puterea banului**, cu care **dreptatea națională** , pe care o justifică un întreg trecut de lupte și suferințe , **nu se poate nicio dată concilia**.
În România întregită, numai românii au dreptul să stăpânească , căci ei îi garantează , mai presus de orice, existența.
" **Nu urmărim deci nici dictatură** , cum pretind adversarii de rea credință , **ci domnia românească asupra țării** făcută și păstrată de Români .
[-----]
Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37

▣ **Frontul Național ; România Românilor !**

▣ **România - în concertul țărilor civilizate și culte**

" În numele credințelor noastre nefalsificate și păstrate cu sfințenie, vă chemăm la datorie pe toți. Vă cerem **să fiți uniți** , **să vă strângeți rândurile** sub steagul curat al **Frontului Românesc**, **să fiți solidari** pentru ca , **concentrați cu toți într-un front unitar de luptă** , să ducem cât mai degrabă **la triumf lozincă noastră supremă : < România Românilor ! >**
[-----]
Dr.Alexandru Vaida - Voevod, președinte al **Frontului Românesc**,
București , **1 decembrie 1937** "

14.) Virgil Madgearu , declarații , Cernăuți , 10 dec.'37

("Dimineața " , 12 dec.'37)

Madgearu / 10 dec.'37

▣ Minoritățile ; protecția muncii românești

[LD : este interesant p.d.v. exprimat de Madgear tocmai la Cernăuți , oraș cu multe minorități . Așa se și explică de ce PNT , și în trecut , a făcut cartele electorale cu grupări echivalente din sânul minorităților - ucraineni , polonezi , evrei , bulgari - în unele zone , total neinspirate , și totul numai și numai pentru a lovi în PNL ! Vezi retro ']

" **Condamnăm , cu ultimă energie , listele separate , alcătuite pe credințe religioase și pe naționalități .** Ca să nu existe între noi și minorități nici un fel de neînțelegere ,

trebuie , însă , să afirmăm că suntem un partid românesc , și că nu putem să nu ținem socoteala de condițiunile vitrege în care elementul autohton și-a avut dezvoltarea , mai ales în noile ținuturi . Prin soluții constructive , să dăm posibilitatea morală și materială pentru a ridica națiunea românească .

Dar , în afară de acest imperativ , asigurăm minorităților libertatea de cultură și religie în limba lor maternă . Nu suntem împotriva dezvoltării nici unei minorități .

Să colaborăm pentru o fericită conlucrare a elementului românesc cu celelate naționalități . Aceasta nu se poate face decât într-un stat de drept și de democrație . " [-----]

În final , a vorbit și dl Perl (probabil evreu) , candidat pe lista național-țărănistă .

Madgearu / 10 dec.'37

15.) Întruniri electorale , Declarații și cuvântări , Brașov . 12 dec.'34

Întrunirea guvernamentală :

Al.Lapedatu (PNL) , Voicu Nițescu (Fr.Rom.) , N.Iorga (PND)

("Dimineața " , 33 , nr. 11.130 , 14 dec.'37)

Al.Lapedatu / 12 dec. '37

Nicolae Iorga / 12 dec.'37

[-----]

Al.Lapedatu / 12 dec. '37

▣ "Naționalismul " liberal - " naționalismul " lui Maniu

▣ Atitudinea față de minorități

" Lozincile : < România a românilor ! > și < Prin noi înșine ! >

sunt lozincile Partidului Liberal de la începuturile sale , de acum un secol , și până azi , ele au făcut obiectul preocupărilor și realizărilor sale ,

în tot acest timp și în toate domeniile vieții publice ,

conducătorii PNL n-ar fi făcut niciodată

ceea ce a făcut dl Maniu , la Alba Iulia să înscrie în actul Unirii , liberalități pentru minorități prin care se ținea și mai departe Neamul Românesc în situația sa de inferioritate

nici n-ar fi recunoscut , cum a recunoscut dl Maniu , în timpul Consiliului Dirigent ,

vechi privilegii ale acestor minorități , ca situațiuni îndreptățite și câștigate ,

nici n-ar fi însărcinat , cum a însărcinat d.Maniu pe Vasile Goldiș , să întocmească

o organizare de stat întemeiată pe cadastru național al minorităților ,

și nici n-ar fi plănuit , cum a plănuit dl Maniu , să întocmească

un statut aparte al minorităților , alături de Constituția țării .

[-----]

////////////////////////////////////

Nicolae Iorga / 12 dec.'37

▣ Motivarea prezenței lui

" Întâiul meu gând era să vii înaintea dvs pentru a respinge anumite neadevăruri, și eu , ca istoric, să repun în adevărata lor lumină adevărurile pe care **persoana ce le-a vorbit , ori nu le știe , ori nu vrea să le spună .**"

Al.Lapedatu .

Lupta pe care dl Lapedatu a dus-o pentru redeşeptarea conștiinței naționale, înainte de unire și pentru închegarea sufletească a tuturor românilor , lupta domniei sale a fost încununată de cel mai desăvârșit și deplin succes .

[-----]

Nicolae Iorga / 12 dec.'37

▣ Maniu - personaj maghiarizat politicește

" **Naționalismul românilor din Ardeal ,este făcut de câteva generații.**

Generația lui Inochentie Micu , cu oameni ai cărții și ai ideii ; acolo sunt creatorii.

După aceea, a venit **naționalismul generației lui Al.Lapedatu și Voicu Nițescu , tineri care au răspândit cartea.**

" **D.Maniu , la 26 iulie 1906 , în Parlamentul de la Pesta , se explica și răspundea invecivelor unor deputați maghiari , spunând că este acuzat pe nedrept , atunci când i se spune că nu este un fiu bun al patriei ungare !**

Vorbind de mișcarea de la 1848, care însemna campania libertății și luptei naționale române, Dl Maniu spunea, tot în Parlamentul de la Pesta , că această mișcare n-a fost altceva decât fluxul acelor principii care au împins și pe unguri la aceleași mișcări .

" Să lichidăm cu basmul acestui personajiu !

Dl Maniu este un om maghiarizat politicește , și confundă moșia de la Bădăcini cu țara !"

Iorga / 12 dec.'37

////////////////////////////////////

Întrunire Brașov / Iorga, Nițescu , Lapedatu / 12 dec.'37

16.) Gh.Tătărăscu , discurs radiofonic, înfăptuirile de ieri, programul de mâine , 12 dec.'37

Răspuns la criticile lui Maniu .

(" Dimineața " , an 33, 14 dec.'37 + foto Tătărăscu la microfon)

Doc.integral : fișier Guvern Tătărăscu - XV -

[-----]

Gh.Tătărăscu / 12 dec.'37

Guvernul și Ardelenii ?!

"În aceeași **postură neprielnică se așază dl Maniu** și când mă acuză că nu am cerut , cu prietul formării guvernului, **colaborarea nici unui reprezentant al Ardealului** și că **disprețuiesc astfel mândria acestei provincii.**

" **Afirmarea este, în primul rând, inexactă .**[-----]

Ce a realizat , însă , dl Maniu pentru Ardeal, și ce am realizat noi ?

" **În decursul acestor 4 ani de guvernare , având de luptat cu toate dificultățile crizei economice mondiale, am acordat , totuși, intereselor ardeleni o promovare și ocrotire pe care pot s-o califice fără precedent.**

" Ne-am străduit și am reușit să creiăm în primul rând ,

noi posibilități de dezvoltare pentru economia Ardealului, și în special pentru cea agricolă,

căutând să găsim noi **debușeuri** pentru produsele ei ; datorită politicii noastre ,

crescătorii ardeleni își vând astăzi vitele cu preț îndoit , față de prețul de acum patru ani .

" Am stimulat apoi și am ocrotit toate industriile ardeleni.

Urmare a acțiunii noastre , toate aceste **industrii sunt în stare de înflorire .**

Am creat , în același timp , **industrii noi .** Mai toate **industriile de război nou create au fost**

asezate în Ardeal. La Braşov, la Zărneşti, la Orăştie, la Avrig, la Cujir, la Petroşani, s-au făcut investiţii de peste un miliard , care vor da un nou impuls dezvoltării Ardealului.

" Am ajutat institutele de credit din Ardeal,

şi prin acest ajutor ele s-au putut menţine şi înflori .

" Am ajutat Şcoala, Universitatea şi Bisericile naţionale din Ardeal,

prin mărturii care stau vii pe tot cuprinsul Ardealului.

Am început în Ardeal acea operă de reparare istorică [protecţia elementului românesc ?]

pe care o revendicăm ca una din înfăptuirile cele mai importante a le guvernării.

" Iată ce a făcut pentru Ardeal , guvernul nostru "

" Ce a făcut d Iuliu Maniu pentru Ardeal , în timpul guvernării sale ?

D.Iuliu Maniu obişnuşte să vorbească , din când în când, în numele creştinismului şi se arată a fi un suflet moral şi creştin.

Ce a făcut pentru Biserica Românească dn Ardeal ?

Ce a făcut pentru Biserica Ortodoxă care a suferit atât de mult în trecutul vitreg al neamului nostru ? Ce a făcut pentru Biserica Unită , căreia îi aparţine ?

D.Maniu e om de cultură . Ce a făcut pentru aşezămintele culturale ale Ardealului ?

D.Maniu, ca şef al guvernului, a putut cunoaşte toate problemele economice ale Ardealului .

Ce a făcut pentru soluţionarea acestor probleme ?

Ce a făcut pentru industria Ardealului ?

Ce a făcut pentru instituţiile financiare româneşti din Ardeal ?

Ce activitate a desfăşurat d.Iuliu Maniu pentru acest Ardeal ?

Nu cunosc această activitate şi nimeni n-o cunoaşte .

Dacă ea a existat vreodată , în decursul guvernărilor d-sale, atunci ea s-a desfăşurat incognito pe pământul ardelenesc.

Greşesc - istoria Ardealului va reţine drept operă pozitivă a guvernărilor d-lui Maniu

pensionarea funcţionarilor unguri , care refuzaseră să depună jurământul datorit

Statului Român. Această reformă stă la activul guvernării d-lui Maniu ,

la capitolul < promovării naţiunii majoritare .>

Gh.Tătăraşcu / 12 dec.'37

17.) dr.Lupu - un interview (luat de G.Dinu) 15 dec.'37

Notă* : V.Serdici -arestat pentru "lèse majesté"

("Dimineaţa" , 14 şi 16 dec.'35 + foto medalion dr.Lupu)

Dr.Lupu / 15 dec. Doc.integral : [PNT XVI](#)

▣ Defăimătorii lui Maniu

" Să fabrici decret special pentru o adunare , în care aveau să vorbească Iuliu Maniu şi Grigore Filipescu , să desfăşori cu tancuri, tulumbe şi la urmă cu gaze (avem mostrele) ,

şi toată această paradă , comandată în văzul tuturor [vizat Gabriel Marinescu] ,

iar seara , confortabil, în fotoliul tău de prim ministru , să te instalezi la Radio ,

pe care îl refuzi adversarilor tăi, şi să califici ca infractor pe omul care are rolul istoric ştiut

în alipirea Ardealului , este , într-adevăr, lucrul cel mai revoltător.

" Apoi toată liota de defăimători ai lui Maniu, începând cu oameni de la a căror vârstă

şi situaţie intelectuală te aşteptai să fie niţel mai obiectivi [aluzie la Iorga şi Lapedatu]

şi sfârşind cu minusculul Tilea [în Fr.Românesc, cu Vaida] ,

e într-adevăr un spectacol trist şi dureros.

Şi toată această încăerare grozavă , de patimi fără frâu ,

în care se uită până şi faptul că suntem români de acelaşi sânge, credinţă şi lege,

în nişte împrejurări externe atât de tragice, şi atât de pline de pericole pentru ţara noastră,

întrece orice închipuire şi umple sufletul de desnădejde."

Lupu / 14 dec.'37

18.) Gr.Filipescu , Manifestul Partidului Conservator , 16 dec.' 37

(" Dimineața " , 16 dec.'37)

[LD : probabil a fost lansat la începutul campaniei, dar este publicat în acest număr.

Manifestul este o **justificare a cartelului electoral încheiat cu PNT** .

Este simplu, clar și surprinde **liniile esențiale ale alianței** .]

Doc.integral : **fișier P.Consrv. II**

.." În al doilea rând, **ne apropie de Partidul Național -Țărănesc** ,
naționalismul nostru intransigent , în apărarea hotarelor țării,
dar generos în convețuirea cu minoritățile etnice pe care ni le-au hărăzit fluctuațiunile istoriei .
Naționalismul acesta , întemeiat pe **o veche și curată tradiție conservatoare** ,
nu primește lecții de la nimeni .

Stăpân istoric pe acest teritoriu , naționalismul poporului nostru e
un **naționalism de stăpân** ,

sigur de el însuși, **fără trufie , fără brutalitate , fără sectarism .**

19.) Rezultatele alegerilor parlamentare , 20 , 22 dec.'37

(" Dimineața " , 24 dec.'37 ;)

(" Parlamentul Românesc " , an VIII, nr . 255-258, 31 dec.'37)

"Dimineața " / 24 dec.'37

" Parlamentul românesc " / 31 dec.'37

▣ **Ipotezele în discuție**

▣ **Alegerile pentru Cameră : votanți, procente, loc, mandate**

▣ **Numele celor 387 deputați din virtuala Cameră**

▣ **Alegerile pentru Senat : votanți, procente, loc**

▣ **Alegerile pentru Senat în București : votanți, partide, loc .**

▣ **Numele celor 258 senatori din virtualul Senat**

Doc.integral : **fișier Alegeri -III-**

"Dimineața " / 24 dec.'37

Ne aflăm în fața unui **fapt fără precedent** în anele noastre politice și de când există
actuala lege electorală . **Guvernul n-a obținut cota de 40 %** , dar **nici un alt partid**
n-a obținut-o, încât **să poată cineva beneficia de " prima electorală "**

Discuțiile cu privire la **cauzele** care au dus la acest grav incident politic,

care poate duce la consecințe din cele mai importante , **se fac în toate felurile.**

Regimul liberal trece printr-o forțe **grea încercare .**

Unii cer ca guvernul să-și prezinte **imediat demisia ;**

Alții înfățișează **caracterul special** al **curentelor extremiste ;**

Liberalii se plâng de **lipsa de lealitate a sașilor și ai vardiștilor** cu care s-au cartelat ;

"Dimineața" / 24 dec.'37

▣ **Totalizări pe țară**

Formațiunea	Voturi	Procentaj	Loc	Mandate
Guvernul +cartel	971. 000	37,5 %	1	142-145
P.Maghiar	117.892	4,43%	5	
P.Evreesc	34.849	1,31%	9	

////////////////////////////////////

" Parlamentul Românesc" / 31 dec.'37

▣ **Alegeri Cameră .Totalizări pe țară**

Formațiunea	Voturi	Procentaj	Loc	Mandate
-------------	--------	-----------	-----	---------

Coaliția guvernamentală	1.103.323	35,92%	I	152
P.Maghiar	136.139	4,43%	V	19
Part.Evreesc	43.681	1,42	IX	
Partidul German	43.612	1,42%	X	

Partidele care n-au întrunit minim 2% pe țară, au fost excluse de la repartiția mandatelor

////////////////////////////////////

"Parlamentul românesc" / 31 dec.'37

▣ 387 deputați aleși

[LD :Din păcate, nu le scrie apartenența. O să încerc să o indic eu .]

Besinger Fr. (P:Germ ?) Bela B. (P.Mag.) Bela S. (P.Mag)

Bethlen Gh (P.Mag) Bethlen V (P.Mag)

Kenderfi E Kințig I

Koch R Krauter Fr (Pgerm)

Roth H.Otto (P.Germ) Willer Iosif (P.Mag)

Zaloziecki VI (P. ucr.)

////////////////////////////////////

"Dimineața" / 24 dec.'37

▣ Alegerile pentru Senat

Județul	PNL1	PNT	P.Magh.	Ales
Ciuc	2.653		7522	Elemer Gyarfas
Mureș	6.348		1741	doi liberali
Odorhei	2.462		7122	I.Sebesi
Sălaj	6.910	10.080	5.652	Fodoreanu , Iul.Coroianu
Târn. M.	7.053			Fritz Conert -german

////////////////////////////////////

"Parlamentul Românesc" / 31 dec.'37

▣ Senatorii aleși

ElemerGhiarfas (P.Mag.Ciuc)

Fr.Konert (Pgerm.Târnava Mare)

E.Keitter (Timiș)

▣ Senatori de drept Reprezentanții cultelor

IPS Arhiepiscop romano-catolic Cisar

PS Episcop reformat Vasarhely

PS Episcop luteran Glondys

Șef -Rabinul Isac Niemirower

baș -Muftiul (când va fi definitivată legea cultelor minoritare)

Alegeri / dec.'37

Guvern Goga . 28 dec.'37 - 9 febr.'38

20.) Decretul - lege nr. 169, revizuirea cetățenilor , 22 ian.'38

(MO nr. 18, 22 ian.'38) Ministrul Justiției, V.Rădulescu -Mehedinți

▣ Decretul regal / 22 ian.'38

Carol II

În baza dispozițiilor art 14 din **legea nr 137 / 1937** ,
și **sub rezerva ratificării ulterioare** a corpurilor legiuitoare , decretăm :

Art. 1. Se vor revizui înscrierile în **registrele de naționalitate** ,
cum și înscrierile în **registrele privitoare la acordarea drepturilor cetățenești** .
[-----]

Art.5 Primarii vor întocmi un tablou al evreilor înscriși în registrele de naționalitate
și vor verifica **dacă** au fost îndeplinite condițiile și **dacă** nu s-a făcut înscrierea **prin fraudă**

Art. 6 . Cei în cauză vor aduce **actele doveditoare** .

▣ Expunerea de motive/ 1938

"**Naționalitatea română** a fost **acordată evreilor** pe trei căi :

1. Prin naturalizare individuală
2. Prin **naturalizare în bloc**
3. **Înscrierea în listele de naționalitate** în teritoriile unite (pe plin drept , prin unire)

1. **Naturalizarea individuală** s-a acordat **până la 1923** , **pe cale de lege** .

De la Constituție, ea s-a acordat prin **Jurnal al Consiliului de miniștri**,

în urma **avizului dat de o Comisiune** compusă de prim-președinte și președinții Curții de Apel
din București . Comisie ce a trebuit să cerceteze dacă condițiile sunt îndeplinite .

De la intrarea în vigoare a noii Constituții și până la sfârșitul anului 1937 ,
s-a acordat naturalizarea la un număr de **3.772 străini** , dintre care **evrei 628** ,
deci în proporție de **18 %** .

2. **Naturalizarea în bloc** s-a acordat **numai evreilor din Vechiul Regat** .

3. **Înscrierea în listele de naționalitate** s-a făcut în temeiul **legii din 1924** .

Ea privește pe toți cei care , prin faptul unirii , au dobândit **de plin drept naționalitatea română** .
Autoritățile comunale au fost îndrituite să **întocmească** -din oficiu - **tablouri de locuitorii**
comunelor care de plin drept **au dobândit naționalitatea română** .

▣ Dobândirea naționalității române pe teritoriile alipite / 1924

" **Potrivit legii din 1924**, au dobândit de plin drept **naționalității română** :

1. Toți locuitorii din Bucovina ,Transilvania, Banat , Crișana ,Sătmar și Maramureș ,
care aveau **indigenatul** (apartenența) la **18 nov. / 1 dec. 1918** .
2. **Locuitorii din Basarabia** , supuși ruși, care la data de **27 martie / 9 apr.1918** ,
aveau **domiciliul stabil după legile în vigoare din Basarabia** .
3. **Persoanele originare** din Bucovina , Transilvania, Banat , Sătmar, Crișana ,Maramureș,
domiciliate la data Unirii , în Vechiul Regat , întrucât **posedau indigenatul**
într-una din comunele din teritoriul menționat .
4. **Persoanele** care la data Unirii- deși nedomiciliate în com. din Bucovina ,Basarabia ,
Transilvania ,etc etc - erau însă **născute în acele comune** , din părinți domiciliați acolo .

" **Tratatele de pace** și , după ele , **Legea din 1924** ,
nu a recunoscut dobândită de plin drept **naționalitatea română** , tuturor locuitorilor ,

ci chiar pentru foștii supuși ai monarhiei Austro -Ungare ori Ruse ,
numai acelor care aveau **dobândită la data unirii apartenența** (indigenatul)

în Transilvania ori Bucovina , domiciliul administrativ în Basarabia "

Înscrierea în registrele de naționalitate , nu crea un drept preexistent,
ci el **trebuia să fie dobândit la data unirii**.

▣ Invazia evreilor după unire

"Între 1918 - 1924- '25(când s-au întocmit registrele de naționalitate) ,

din țări vecine și mai depărtate , s-au stabilit în România supuși ai fostelor imperii

Austro-ungar și rus. **Un adevărat exod.**

"În 1924, **primăriile** - din neștiință sau din rea-credință - **au trecut în liste și pe cei cu drepturi și pe alții fără drepturi**, care, azi, **se prevalează de naționalitate română**.

De aceea s-a hotărât revizuirea . [LD : după 13 ani ?!]

▫ Termenele executorii

În 1924, cererile de înscriere n-au fost mărginite de nici un termen .

Legea modifiatoare (din 1928), și alte legi posteroare , **au fixat , însă , ca termen expiratoriu 1 septembrie 1933 .**

Datorită acestei proceduri , **ministerul a fost sesizat .**

Între 1928 - 1937 , cu **53.716 cereri**

Mai așteaptă soluția , **20. 883 cereri** .

Decretul -regal cetățenia / 22 ian.'38

21.) Aplicarea, interpretarea , contestarea , legii revizuirii cetățeniei , 23 ian ș.a.

(presa de epocă) Vezi pe larg : **fișier Antisemitism IV**

[LD : **Și în alte țări** se inițiaseră asemenea **revizuirii de cetățenie** (Franța ; Ungaria ș.a.)

Trebuie deci ținut cont și de **contextul internațional** , de **curențele și măsurile similare** .

La noi, decretul a fost dat **în plină campanie electorală** ,

în care atmosfera devenise deosebit de tensionată .

Evreii din țară și diverse asociații de peste hotare **au înaintat plângeri**

la Societatea Națiunilor și la diverse alte foruri internaționale.

Ziarele au publicat **decretul** ; au anunțat și comentat **Regulamentul** de aplicare ;

au dat diferite **declarații ale oamenilor politici** .

Practic , însă , nu s-a întâmplat mai nimic, iar **după căderea guvernului Goga** ,

chestiunea a secondat - cu fluxuri și refluxuri - **anii de până la izbucnirea războiului.**

În orice caz , guvernul **Goga-Cuza** (din care făcea parte și **generalul Antonescu**)

și-a "onorat" promisiunea -amenințare cu care bătuse monedă electorală până atunci .

Paralel cu aceasta , în același interval de timp , **jandarmeria și poliția** s-au datat

la **reprimarea dură a legionarilor** - arestări, lagăre, împușcări - care va culmina

cu **arestarea , procesul și lichidarea lui CZCodreanu** (nov.'38) .

Dacă această **ecuație complexă , aparent paradoxală** ,nu este **abordată corect**

-cum cel mai adesea se întâmplă în istoriografia segmentală - **nu se vor putea înțelege exact**

formele de manifestare și specificul antisemitismului din România .]

////////////////////////////////////

Raport / 1940 / retro 1938-1939

▫ **Rezultatul revizuirii cetățeniei**

(AIC, fond Casa Regală , Carol II, dosar 41 / 1940 , f. 11-12)

Prin decretul nr. 169 din 22 ian.1938 , cetățenia obținută de evreii din Vechiul Regat

a fost **supusă revizuirii** . Cetățenia evreilor din Transilvania și celelate provincii alipite,

a fost și ea **supusă revizuirii** (a doua oară !)

În realitate., legea nu a fost de revizuire , ci de anulare și de redobândire cu efect retroactiv a cetățeniei .

Evreii au trebuit să depună la **dosar , probe** de care legile anterioare îi dispensau .

Nu primeau cetățenie decât acei cu cerere și probe .

Excepții...

Au fost **excepții de la revizuire** , evreii și familiile lor :

/ Cei naturalizați prin Parlament (cu soțiile și copii lor)

/ Cei " " **Decretele -legi** din timpul războiului

/ Cei " " **Ordonanțe judecătorești** , pe baza **Decretului din dec. 1918**

Dar aceștia erau **abia câteva mii de persoane !**

Revizuiții

Ceialți au fos revizuiți toți :

/ Cei cu Declarațiile din mai 1919

/ Cei din Listele de naționalitate (1924)

Decizia 165. 945 / nov.'39

65 % evrei admiși (după statisticile evreești - **doar 55%**)

35 % evrei respinși sau decăzuți (după statisticile evreești - **45 %**)
(prin nedepunerea cererilor și probelor)

////////////////////////////////////

▣ **Presa : Informații , reacții , declarații , comentarii**

[**LD : Aceasta ca exemple**]

/ Au publicat **Decretul din 22 ian.** în întregime , sau articolele principale .

/ Au publicat informații privind **Regulamentul** de aplicare (ministerul de Justiție) ;

/ Au informat cititorii cu începerea revizuirilor

Argus / 13 ian.'38

Revizuirea trebuie să se facă pe baza **Legii Mârzescu** (1924)

prin care s-a **acordat cetățenia locuitorilor** care în **dec. 1918 aveau cetățenia locului**
(cf.Tratatului de pace și legilor locului ; legea maghiară : 5 ani delocuire)

Deci , refugiații din timpul războiului nu pot avea această apartenență !

Unii sunt din Galiția (din timpul ofensivei rusești) sau alte regiuni ale Poloniei ;

Alții sunt din Ungaria (din timpul terorii " albe" , după 1919)

Alții din Germania (după instaurarea **hitlerismului, 1933**)

////////////////////////////////////

Timpul / Virgil Madgearu , adunare PNȚ Ilfov / 18 ian.'38

[**LD : ridicol , penibil și fals ! Campanie electorală ! tot liberalii erau de vină !**
în timpul guvernărilor PNȚ nu s-a întâmplat !]

Madgearu **nu neagă necesitatea revizuirii cetățeniilor frauduloase.**

Dar operațiunea trebuie făcută legal, fără abuzuri și vexațiuni .

Madgearu recunoaște invazia evreească de după război ,

în intervalele 1919-1928 și 1933 -1937

////////////////////////////////////

Timpul / 24 ian.'38

Guvernul francez, luând pildă de la guvernul român [LD chiar așa ?!]

revizuește cetățeniile . Noul minister **Chautemps a creat** , pe lângă președinția Consiliului de miniștri , **un serviciu al imigrației** (cu rang de subsecretariat de stat)

condus de **Philippe Serre** .

Ziarul " Le Temps" (21 ian.) anunță că în **Ungaria nord -orientală ,**

s-a inițiat controlul cetățeniilor la 4.000 persoane convocate)

////////////////////////////////////

Dreptatea / 27 ian / '38

Nimeni nu poate fi contra revizuirii cetățeniei , nu poate fi

pentru acordarea cetățeniei automate tuturor celor ce au venit după 1918 ,

și au obținut cetățenia prin fraudă.

Legea trebuie să fie dreaptă, clară , logică și să privească pe toții străinii .

Problema este gravă dar poate fi compromisă printr-o lege proastă .

Legea actuală este neclară și cu termene prea urgente pentru dovezi .

Reacții la măsurile antisemite / 13 - 29 ian38

22.) Revizuirea cetățeniei- în atenția forurilor internaționale , 20-30 ian.'38

/ **Plângerile evreești / dezbatere la Societatea Națiunilor /**

////////////////////////////////////

"Timpul" , 29 ian.'38

Un grup de evrei din România , denumit " *Josep Wilman* " ,
a trimis biroului **Societății Națiunilor** și lui **Istrate Micescu** **o cerere** în care au solicitat
un teritoriu pe care evreii să-și poată reface un cămin propriu ,
încetând să mai fie o povară pentru popoare .

Grupul a înaintat și lui **O.Goga** **o cerere în același sens** , în care **solicită autorizație**
pentru constituirea unei Asociații care să lupte pentru respectivul scop .

Cererile sunt semnate de **av.Albertal, Finkelstein, Iancu** ș.a.

Guvernul român a permis sprijin .

////////////////////////////////////

Plângeri evreești

(Arh.M.A.E , fond Conferința Păcii, Problema evreească , p. 85)

Direcția juridică a Comisariatului Minorităților / ian.'38

Statul român este astăzi obiectul următoarelor plângeri evreești :

1. Plângerile Comit.Execut .al **Congresului Evreesc Mondial** * - 13 ian, 12 febr.'38
2. Plângerea **Alianței Israelite Universale** și a **Societăților Evreești din Franța** - 13 ian.'38
3. Plângerea lui **Joint Foreign Committee of the Board of Deputies of Britisch Jews and Anglo -Jewish Associattion** - 14 ian.'38
4. Plângerea **Comitetului ptr. apărarea drepturilor Israeliților din Europa centrală și orientală** , 23 ian.'38
5. Plângerea **dr. R.Goldman**
6. Plângerea **dr.Filderman**
7. Plângerea **avocaților evrei** din jud. Covurlui

Se explică de ce **petiționarii exagerează**, n-au dreptate totdeauna, nu cunosc realitățile ,
se contzrazic . Se explică **legislația și procedurile** privind **revizuirea cetățeniei**

* **Notă** : **Congresul Mondial Evreesc** a făcut un demers pe lângă **Istrate Micescu**
pentru ca **măsurile excepționale** împotriva evreilor din România **să fie amânate**
până după discutarea lor la Geneva .

Micescu a promis că va interveni pentru **o moderare la București** .

(Cf. "Universul " / 30 ian.'38)

////////////////////////////////////

"Universul " / 30 ian.'38

▣ **Consiliul Ligii Naționale - sesiunea 100** .

Chestia **minorității evreești din România** a format obiectul unor **numeroase întrevederi**
ale lui **Micescu** cu **Eden, Delbos, Jordan** (noua Zeelandă) și **secretariatul general** al Ligii .
Istrate Micescu a făcut **cea mai ortodoxă profesiune de credință**
față de **ideile și principiile Ligii Națiunilor** .

23.) **Guvernul Goga** : cartel electoral cu minoritatea germană , 3 febr.'38

/ **Tratative similare cu minoritatea maghiară** /

(A.I.C , fond Casa Regală,dosar 99 / 1938 , f. 72)

24.)